
LINEDANSERNE

EN KVALITATIV UNDERSØGELSE OM UNGE DER SÆLGER
OG BYTTER SEKSUELLE TJENESTER

Antal anslag: 189.149

Vejleder: Morten Frederiksen

Charlotte Juhl-Hansen, studienr. 20170890

Sonja Sofie Kamp Bünger, studienr. 20171092

Kandidat i Socialt Arbejde, Aalborg Universitet

Tak!

Først og fremmest skal der lyde en stor tak til de unge kvinder, der har taget sig tid til at medvirke i vores speciale og som har delt deres unikke fortællinger med os, midt i en corona-tid. Uden jeres deltagelse, ville dette speciale ikke have været muligt.

Derudover tak til vores sparringspartner hos RedenUng, for gode drøftelser og inspiration undervejs.

Og ikke mindst tak til vores venner og familier, som har udvist ubeskrivelig forståelse i en periode med studieliv og hjemmearbejde! I har været guld værd i hele perioden.

Sonja Sofie Kamp Bünger

1. juni 2020

Charlotte Juhl-Hansen

1. juni 2020

Abstract

In 2019 the Nordic Council of Ministers published a review which concludes that the existing knowledge about youth involved in sex for compensation is a rather scarce topic in the Nordic countries. This lack of knowledge means, that we don't know much about the motives for this group of young people to be involved in sex for compensation and the problems that they experience in this case. In order to be able to strengthen the existing social initiatives and develop new ones for this group of young people, it is therefore necessary to strengthen the existing knowledge in a Danish context. This is of high importance because the few studies that are made concludes that young people involved in sex for compensation is a vulnerable group, that are experiencing a complexity of social problems. Furthermore, this is a topic with a wide variety of terminology when it comes to the task of defining the behavior of this group of young people. Both scientific work and the practice of social work operate with concepts as *sugardating*, *grey zone prostitution* or *youth prostitution* which can lead to confusions and misunderstandings.

On that note this paper want to provide new knowledge about youth involved in sex for compensation and a more varied understanding about these young people ways of exchanging sex for compensation and their motives and challenges in relation to this. In order to do that we have found it at the uttermost importance, that we were able to talk with the young people themselves even though we knew, it would be a challenging task to get in contact with them because of the taboo of the topic. After a great amount of effort according to recruitment through social medias, educational institutions and social initiatives we succeeded, in getting in contact with a number of young people in the target group. The analysis in this paper is based on qualitative interviews with five of these young women in the age range from 22 to 28 years that have experiences related to selling and exchanging sex for compensation. Based on these women's accounts and by including theory about rational choice, recognition and stigmata we are able to obtain a higher understanding of the topic.

Based on the analysis the paper concludes, that young people are not only exchanging sexual services for compensation, they are also exchanging different kinds of social- and pornographic services. It is also clear that the young people receive different kinds of compensation that can

be categorized as both materiel, immaterial and as compensation in regards of different kinds of social experiences. The paper also concludes that the young people have different kinds of motives to be involved in selling and exchanging different kinds of services for compensation that revolves around both the compensation itself, sexual exploration and a motive about receiving recognition. Regardless of the motives of the young people they have all experienced a variety of challenges that have had more or less psychical consequences for the each of them. These challenges are especially referring to problems regarding getting their physical and sexual boundaries overstepped and regarding problems related to keeping their experiences as a secret to their surrounding as a fear of getting stigmatized.

Keywords: sex for compensation, youth, boundaries, recognition, stigma, secrets, social work

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	6
1.1 Manglende viden om unge, der sælger og bytter seksuelle tjenester	6
1.1.1 Hvad siger vi, når vi taler om det?	7
1.2 Specialets vidensbidrag og relevans for socialt arbejde.....	8
1.3 Problemformulering.....	9
1.3.1 Forskningsspørgsmål	9
1.4 Salg og bytte af seksuelle tjenester.....	10
1.5 Målgruppebeskrivelse	11
1.6 Afgrænsning	11
2. Metodiske overvejelser	12
2.1 Videnskabsteoretisk ståsted – Symbolsk Interaktionisme.....	12
2.2 Interview som metode.....	13
2.3 Rekruttering af informanter	13
2.3.1 Rekruttering via uddannelsesinstitutioner, sociale indsatser og sociale medier	14
2.4 Interviewguide og gennemførelse af interviews.....	14
2.5 De endelige informanter og redegørelse for bortfald	15
2.6 Begrænsninger ved interview som metode.....	16
2.7 Opbevaring og transskribering af data	16
2.8 Kodning af det transskriberede materiale	17
2.9 Kvalitetskriterier i forskningen	18
3. Teoretisk ramme.....	19
3.1 Rational Choice og valghandlingsteori.....	19
3.1.1 Maksimering af nytte.....	20
3.1.2 Anvendelse af valghandlingsteori og afgrænsning:	21
3.2 Anerkendelse	21
3.2.1 Anerkendelse indenfor den private sfære	22
3.2.2 Krænkelser og kamp om anerkendelse.....	22
3.2.3 Anvendelse af anerkendelsesteorien og afgrænsning	23
3.3 Goffmans interaktionistiske hverdagslivssociologi	24
3.3.1 Stigma og informationskontrol.....	24
3.3.2 Hemmeligheder og deling af disse.....	26
3.3.3 Anvendelse af stigma, hemmeligheder og roller, samt afgrænsning.....	27
3.4 Begrænsninger ved og kritik af den teoretisk tilgang.....	27

4. Læsevejledning til analysen	28
5. "Noget for noget" – salg og bytte af seksuelle tjenester	29
5.1 De unge kvinders fortællinger	29
5.1.1 Julie: Spændende middage med ældre mænd	29
5.1.2 Camilla: Det seksuelle er en pris, der skal betales	30
5.1.3 Stine: Sugardating og seksuel nysgerrighed	31
5.1.4 Louise: Seksuel udforskning via online salg af fetichbilleder	31
5.1.5 Anna: Oplevelser og nærvær til gengæld for sex	32
5.2 En nuanceret differentiering af "salg og bytte af seksuelle tjenester"	33
5.3 Delkonklusion	35
6. Unges meningsskabelse i salg og bytte af seksuelle tjenester	36
6.1 De rationelle unge kvinder	36
6.1.1 Seksuel nysgerrighed og nemme penge	36
6.1.2 Fra sex for stoffer, til pornografi for penge	39
6.1.3 Frihed og Kærlighed for seksuelle tjenester	40
6.1.4 At finde mening i nytten	42
6.2 Positiv opmærksomhed og at føle sig værdsat	43
6.2.1 Vejen til anerkendelse	45
6.3 Når grænser bliver overtrådt	46
6.3.1 Fra lyst til krav	49
6.3.2 Meningen ophører på et tidspunkt	51
6.4 Delkonklusion	52
7. Om opvækstens betydning	54
7.1 At føle sig overset og svigtet af sine forældre	54
7.2 Om forholdet til jævnaldrende	60
7.3 Når manglende anerkendelse får konsekvenser	63
7.4 Delkonklusion	64
8. Håndtering af en hemmelighed	66
8.1 De unge kvinders frygt for stigmatisering og afvisning	66
8.2 En lukket dør, men ikke et afsluttet kapitel	73
8.3 Delkonklusion	78
9. Konklusion	80
10. Litteraturliste	83

1. Indledning

I dette kapitel indledes der med at skitsere specialets problemfelt efterfulgt af en beskrivelse af problemstillingen og dens relevans for socialt arbejde. Derefter fremgår specialets problemformulering samt de fire forskningsspørgsmål, som den følgende analyse vil besvare. På baggrund af problemformuleringen finder vi det nødvendigt, at der efterfølgende laves en begrebsafklaring af *salg og bytte af seksuelle tjenester*, for at man som læser får en større forståelse for indholdet i vores problemformulering. Dernæst beskrives specialet målgruppe og kapitlet rundes af med en afgrænsning af specialet tema.

1.1 Manglende viden om unge, der sælger og bytter seksuelle tjenester

I 2019 udgav Nordic Council of Ministers en rapport, der havde til formål at kortlægge den eksisterende viden om unge, der har erfaringer med sex for compensation i de nordiske lande. I rapporten konkluderes det, at vidensgrundlaget er relativt snævert og at der findes få sociale initiativer og hjælpetilbud specifikt rettet mod unge, der oplever problemer i forbindelse med salg og bytte af seksuelle tjenester (Holmström, 2019:7). Dette bakkes op af den danske delundersøgelse, som endvidere konkluderer, at praktikere og professionelle, der arbejder med målgruppen, næsten samstemmende giver udtryk for, at de mangler viden om problemet (Bjønness & Jensen, 2019:63). Retter man fokus mod international litteratur, er der forsket indenfor emnet i både en afrikansk, asiatisk og amerikansk sammenhæng (RUC, 2018). Det er dog vanskeligt at overføre denne viden til en dansk kontekst. Dette skyldes, at salg og bytte af seksuelle tjenester i disse lande ofte hænger sammen med, at der ikke er samme niveau for velfærd, som det gør sig gældende i den universelle velfærdsstatslige model, som vi har i Danmark. Da den eksisterende viden i en dansk kontekst således er sparsom, er det dermed også vanskeligt at opgøre, hvor mange unge, der sælger eller bytter seksuelle tjenester i Danmark og hvilke problemstillinger, der gør sig gældende for disse unge. Socialstyrelsen mener ikke, at det er muligt at angive et kvantificerbart bud på, hvor mange unge det drejer sig om (Socialforvaltningen, 2007:33). Ser man på de få undersøgelser der er foretaget i Danmark og i de nordiske lande udgør andelen af unge, der har modtaget betaling eller anden compensation for sex mellem 1-2 % af den samlede ungdom (Bjønness & Jensen, 2019:33). Undersøgelserne peger på, at der samlet set er tale om en overrepræsentation af unge med sociale problemstillinger (Socialforvaltningen, 2007:40). Dette bakkes op af en svensk undersøgelse blandt tredjeårs studerende på gymnasiet, hvor 1,4 % af de studerende svarede,

at de havde solgt sex for betaling eller anden kompensation (Svedin & Priebe, 2007:24). Disse unge var bl.a. karakteriseret ved at have flere vanskeligheder end andre unge i form af højere risiko for psykosociale problemer såsom et dårligere mentalt helbred, højere forbrug af alkohol og rusmidler samt antisociale problemer (Svedin & Priebe, 2007:26). LiveRehab, der bl.a. arbejder med unge, der har erfaring med prostitution og oplever senfølger heraf, understreger også, at der er tale om en gruppe unge, der har en række komplekse sociale problemstillinger. På baggrund af evalueringen af deres anonyme rådgivningstilbud målrettet unge mellem 18-30 år konkluderes det, at målgruppen oplever en række sociale udfordringer: "*Det kan være fysisk og psykisk vold, lavt selvværd, incest i barndommen, psykiatriske diagnoser som depression, angst eller borderline, manglende uddannelse og arbejdsløshed, gæld og dårlige eller manglende sociale relationer*" (Schwalbe, 2018:17). Der er således tale om en sårbar gruppe af unge, der sælger eller bytter seksuelle tjenester. Rapporter og interviews med professionelle indikerer, at der er mange urapporterede tilfælde og at den seneste *sugardating*-trend kan øge risikoen for, at flere og flere unge indgår i relationer, hvor salg og bytte af seksuelle tjenester gør sig gældende (Bjønness & Jensen, 2019:64).

1.1.1 Hvad siger vi, når vi taler om det?

Unge der sælger og bytter seksuelle tjenester er et grænseområde, der kan være svært både at definere og håndtere. Der er således stor variation i terminologien, når det kommer til at beskrive unges erfaringer med transaktionel sex – både i forskningen og i praksis (Holmström, 2019:12). Der kan således nemt herske tvivl om, hvornår det drejer sig om en ny generations seksuelt eksperimenterende adfærd og hvornår det drejer sig om en adfærd, der på sigt kan føre til alvorlige psykiske skader (Socialforvaltningen, 2007:36). Dette kompliceres kun yderligere af, at der indenfor de seneste år har været stigende fokus på emnet *sugardating*, hvilket har pustet liv i debatten om, hvad der er dating og hvad der er prostitution. Det er dog til diskussion blandt professionelle, hvorvidt *sugardating* skal ansues som et nyt fænomen, eller blot er en ny betegnelse for den adfærd, man tidligere kaldte *gråzoneprostitution* (Bjønness & Jensen, 2019:38). I Danmark benyttes betegnelserne *sugardating* og *gråzone prostitution* i stigende grad. *Sugardating* refererer i den forbindelse typisk til en yngre person, der udveksler sex eller intimitet for penge eller andre former for kompensation med en ældre person (Bjønness & Jensen 2019:29). I et nyt forsknings- og praksisudviklingsprojekt udført af forskere fra Århus og Roskilde Universitet samt RedenUng. Her ansues *sugardating* dog som

et bredt spektrum af fænomener, der kan udfold sig på forskellige måder henover et kontinuum fra almindelig dating til regulær prostitution (RUC, 2018). Denne mere nuancerede forståelse af unges måder at praktisere salg og bytte af seksuelle tjenester på ses også i en rapport om *gråzoneprostitution* blandt unge, der er udarbejdet af LivaRehab. Her betegnes *gråzoneprostitution* også som et fænomen, der udspiller sig på et kontinuum, men her defineres yderpolerne som *almindelig teenageseksualitet* i det ene ende og regulær *prostitution* i den anden. *Prostitution* defineres her som seksuelle ydelser mod betaling på markeds-mæssige vilkår og *almindelig teenageseksualitet* som seksualitet, der er kendetegnet ved gensidighed og ligeværd. Inden for disse to yderpoler udspiller der sig det, som de kalder for *gråzoneprostitution* (Weiskopf, 2015:12). Kategorierne og betegnelserne for unges praksis for salg og bytte af seksuelle tjenester er således mange både i forskningen, blandt praktikere og i den offentlige debat.

1.2 Specialets vidensbidrag og relevans for socialt arbejde

Som belyst eksisterer der sparsom viden omkring salg og bytte af seksuelle tjenester blandt unge – herunder viden omkring de unges baggrunde, motiver samt de udfordringer de oplever. For socialt arbejdes praksis er dette en udfordring, da det stiller socialarbejderne i en vanskelig position. På dette område eksisterer der ikke en værktøjskasse med fælles redskaber, som man kan benytte og tale ud fra, som man kender det fra andre områder med risikoadfærd blandt unge (Weiskopf, 2015:17). Derudover komplicerer det socialt arbejdes praksis yderligere, at der er stor variation i terminologien i forhold til at beskrive målgruppens handlinger. Et forhold der gør det udfordrende for socialarbejdere at navigere i, da det kan skabe usikkerhed for den enkelte socialarbejder: 1) Dels kan det være vanskeligt at opnå en forståelse af, hvilke forhold der særligt skal tages højde for i en specifik social indsats, og 2) det kan også være vanskeligt at håndtere problematikken i det konkrete møde med den unge, hvor sprogbruget kan være afgørende for en god relation. Blandt socialarbejdere er der således også enighed om, at sprogbruget er yderst vigtigt i det sociale arbejde med unge, der er involveret i salg og bytte af seksuelle tjenester, men at der mangler konkret og specifik viden indenfor området (Bjønness & Jensen, 2019:64).

Da eksisterende forskning kun i snævert omfang har haft fokus på salg og bytte af seksuelle tjenester blandt unge, vil specialet bidrage med en nuanceret forståelse af problematikken. De

få tidligere undersøgelser, der er foretaget indenfor området i en dansk kontekst, baserer sig primært på interviews med professionelle, som er i kontakt med udsatte unge i målgruppen. Der er dog også rapporter baseret på interviews med voksne prostituerede, der også havde erfaring med sex for compensation inden de var 25 år (Bjønness & Jensen, 2019:29). Specialets vidensbidrag vil i modsætning hertil basere sig på interviews med målgruppen selv og der tages således afsæt i de unges egne beskrivelser af deres erfaringer og oplevelser i relation til salg og bytte af seksuelle tjenester. Vores udgangspunkt er, at motivationen, praksis og indflydelsen af den unges erfaringer er varierende for den enkelte, men at salg og bytte af seksuelle tjenester opleves som problematisk for nogle unge. Det er deres perspektiver, som vi ønsker at få en øget forståelse for. Vi ønsker således at forstå unges forskellige motiver for at sælge og bytte seksuelle tjenester og hvilke problemer de oplever hermed. Derudover ønsker vi at undersøge, på hvilke måder unge indgår i salg og bytte af seksuelle tjenester på for at blive klogere på, hvilke former for tjenester der udveksles og hvilke former for compensation der gør sig gældende. Med afsæt i de unges egne beskrivelser er hensigten således at bidrage til en øget forståelse af problematikken og at nuancere terminologien, så de unge kan genkende sig selv og deres handlinger heri. Et vidensbidrag, der kan implementeres i socialt arbejdes praksis, hvad end der er tale om eksisterende indsatser for målgruppen, den almene sociale indsats i kommunerne eller i det forbyggende arbejde med unge.

1.3 Problemformulering

Ovenstående problemfelt og problemstilling har ført os til følgende problemformulering:

Hvordan kommer salg og bytte af seksuelle tjenester til udtryk blandt unge og hvordan kan man på baggrund af deres erfaringer hermed forstå de motiver, de unge har, samt de udfordringer de unge oplever i den forbindelse?

1.3.1 Forskningsspørgsmål

For at kunne besvare problemformuleringen har vi udarbejdet fire forskningsspørgsmål, der bliver besvaret i hver deres analysedel:

1. På hvilke måder bytter og sælger unge seksuelle tjenester?

2. Hvordan kan man forstå unges meningsskabelse i forbindelse med salg og bytte af seksuelle tjenester?
3. Hvilke forhold i de unges opvækst kan forstås som betydningsfulde for, at de begyndte at sælge eller bytte seksuelle tjenester?
4. Hvordan håndterer de unge deres erfaringer, i forhold til deres omgivelser, og hvilken betydning har dette for de unge?

1.4 Salg og bytte af seksuelle tjenester

Da vi tager udgangspunkt i de unges egne oplevelser, har vi valgt at anvende en relativ bred og værdineutral betegnelse for de unges handlinger ved at definere dem som *salg og bytte af seksuelle tjenester*. Vi finder denne betegnelse anvendelig, fordi den fjerner fokus fra det enkelte individ og i stedet har fokus på vedkommendes handlinger. Derudover lægger denne formulering op til, at vi ikke på forhånd ved, hvilken form for seksuelle tjenester de unge tilbyder. Hensigten med dette speciale er netop at bidrage med viden og en nuanceret forståelse af unges måder at sælge og bytte seksuelle tjenester på, da dette er et underbelyst emne i en dansk kontekst. På baggrund af specialet får vi altså en øget forståelse for, hvad betegnelsen *salg og bytte af seksuelle tjenester* omfatter.

For at kunne belyse emnet og besvare specialets problemformulering har vi dog fundet det nødvendigt at afgrænse og specificere vores forståelse af fænomenet i et eller andet omfang. Vi forstår således udveksling af seksuelle tjenester som en udveksling, hvor "*seksuelle ydelser bliver givet for modtagelsen af penge, gaver, euforiserende stoffer, husly, mad, voksenkontakt, omsorg, beskyttelse, udforskning af seksualitet og bekræftelse*" (Weiskopf, 2015:12). Det kan altså både dreje sig om unge, der får materielle goder såsom penge, gaver eller stoffer - men også unge, der søger at dække immaterielle behov gennem udveksling af seksuelle tjenester for anerkendelse, tryghed, et sted at sove med mere. *Salg og bytte af seksuelle tjenester* anskues således som forskellige former for intimitet, der gives til gengæld for materielle og immaterielle goder. Der er her tale om seksuelle tjenester så som samleje, oral/håndsex, deling af nøgenbilleder/videoer og lignende.

1.5 Målgruppebeskrivelse

Målgruppen for specialet er unge under 30 år, der har erfaringer med at sælge eller bytte seksuelle tjenester til gengæld for compensation og som har oplevet, at det var problematisk og udfordrende for dem. Årsagen til at vi har valgt at sætte fokus på netop denne målgruppe er, at den eksisterende viden omkring netop disse unge er sparsom og at der eksisterer få sociale hjælpetilbud til dem. Da formålet med specialet er at bidrage med viden omkring de unges egne oplevelser, tager specialet afsæt i en række interviews med unge kvinder i alderen 18 til 28 år, der tidligere i deres ungdom har solgt eller byttet forskellige former for seksuelle tjenester. Der tages således afsæt i, at de unge selv vurderer, at de har udvekslet disse tjenester til gengæld for compensation. Ved at fremhæve de unges erfaringer og retrospektive fortællinger får vi en førstehånds forståelse for, hvordan salg og bytte af seksuelle tjenester kommer til udtryk blandt unge. Derudover får vi et indblik i, hvilken betydning disse erfaringer har haft for den unge – både i den tid udvekslingerne fandt sted men også i tiden efterfølgende.

1.6 Afgrænsning

Da omdrejningspunktet er de unges egne beskrivelser af deres oplevelser og erfaringer, afgrænser specialet sig til at tage udgangspunkt i de unges perspektiver. Der tages således ikke højde for hverken den politiske diskurs eller de juridiske aspekter i forbindelse med salg og bytte af seksuelle tjenester. I Danmark er det strafbart at købe seksuelle ydelser af unge under 18 år og i den forbindelse betegnes det ofte som overgreb eller udnyttelse, når mindreårige indgår i salg og bytte af seksuelle tjenester. For at kunne belyse de unges perspektiver på en troværdig måde, har vi dog valgt ikke at inddrage dette aspekt og i stedet lægge vægt på, hvordan de unges selv vurderer de relationer de har indgået i, uagtet om de var over eller under 18 år, da det fandt sted. Resultaterne afspejler således de unges egne definitioner af deres situation. Da projektet har til hensigt at bidrage med viden, der kan lægge til grund for udvikling af den sociale praksis på området, har vi ligeledes valgt at tage afsæt i en række unge, der har oplevet problemer i forbindelse med salg og bytte af seksuelle tjenester. Vi underkender dermed ikke, at der er andre unge, for hvem dette ikke opleves som problematisk. Vi finder dog denne afgrænsning nødvendig, da der som belyst mangler viden omkring de udfordringer og problematikker unge oplever i forbindelse med salg og bytte af seksuelle tjenester.

2. Metodiske overvejelser

I dette kapitel udfoldes vores metodiske overvejelser i forbindelse med indsamling af data, rekruttering af informanter og bearbejdning af vores empiri. Under hvert sit afsnit vil vi belyse, hvordan vi metodisk er gået til værks og kapitlet afrundes med en redegørelse for kvalitetskriterierne for vores speciale.

2.1 Videnskabsteoretisk ståsted – Symbolsk Interaktionisme

Dette speciale tager afsæt i et symbolsk interaktionistisk perspektiv, hvilket medfører, at analysen tager afsæt i det der sker i den sociale virkelighed, fremfor generelle principper eller abstrakte idéer (Levin & Trost, 2015:108). Dette har betydning for alt, lige fra udfærdigelsen af vores interviewguide, til kodning af empiri og gennemførelse af vores analyse, som belyses senere i dette metodekapitel. Inden for det symbolsk interaktionistiske perspektiv tages der afstand til formelle definitioner, da de ikke betragtes som *"synderligt brugbare"* og der stræbes i stedet efter at man tager afsæt i den sociale virkelighed og ikke i fritsvævende eller fremmedgørende teorier og abstrakte konstruktioner (Levin & Trost, 2015:126-127). Der tages dermed afstand fra teoretisk hypotesedannelse, ofte betegnet som deduktiv forskning (Levin & Trost, 2015:128). I dette speciale ønsker vi at lade analysens omdrejningspunkt, de unge kvinders stemmer, være styrende med henblik på at forstå deres oplevelser og deres sociale virkelighed, fremfor at forsøge at forklare kausale årsagssammenhænge. Inden for kvalitativ forskning er målet at forstå subjekter med en mening, som kan fortolkes (Ingemann et al., 2018:42). Og netop *"Symbolsk interaktionisme er en måde at forstå på – et udgangspunkt for en analyse af den sociale virkelighed"* (Levin & Trost, 2015:106). Dette perspektiv har, som navnet også antyder, fokus på interaktioner, altså den sociale samhandling (Levin & Trost, 2015:108-109). Med dette perspektiv lægges der dermed vægt på betydningen af aktiviteter og processer, fremfor mere statiske egenskabsforklaringer (Levin & Trost, 2015:108). Inden for dette perspektiv er teori og praksis vævet ind i hinanden, og førstnævnte bør tage udgangspunkt i erfaringer fra praksis, som dog ikke kan vristes helt fri fra teori (Levin & Trost, 2015:109). Samtidig er det en vigtig pointe i det symbolsk interaktionistiske perspektiv, at mennesker tænker i nuet, og selv når der i et kvalitativt interview spørges retrospektivt til tidligere oplevelser, vil svaret og fortællingen være præget og fortolket af de forudsætninger der gør sig gældende for informanten på nuværende tidspunkt (Levin & Trost, 2015:113-114).

2.2 Interview som metode

Specialets formål er at undersøge på hvilke måder unge kvinder udveksler seksuelle tjenester, deres motiver herfor og de udfordringer de oplever i forbindelse hermed. Vi ønsker dermed at forstå de unges perspektiver på baggrund af deres erfaringer med salg og bytte af seksuelle tjenester. Der tages således afsæt i de enkelte unges subjektive opfattelser med udgangspunkt i den enkeltes virkelighed, hvormed interview er en oplagt metode. Staunæs & Søndergaard fremhæver, at *"Interview er velegnede til at udfolde mangefacetterede og ofte modsætningsfulde italesættelser af erfaringer, oplevelser, orienterings- og tolkningsrammer"* (Staunæs & Søndergaard, 2005:54). Ved at benytte det kvalitative interview som metode kan vi netop have en særlig sensitivitet i forhold til de komplekse, diffuse og bevægelige aspekter af menneskeligt liv og samtidig give de unge mulighed for at positionere sig som subjekter *"med mulighed for at reflektere over og i interviewet"* (Staunæs & Søndergaard, 2005:54 og 57). Vi vil ikke gennemføre en egentlig interaktionistisk eller narrativ analyse af interviewene, men da vi i stedet har fokus på de unges interaktioner, trækker vi grundlæggende på det interaktionistiske perspektiv. På denne måde bliver det kvalitative interview vores adgang til at forstå de interaktioner og relationer, som de unge har indgået i og vi gennemfører således en interaktionistisk analyse af det, de unge deler med os og det de unge fortæller.

2.3 Rekruttering af informanter

Med afsæt i specialets fokusområde og den viden vi ønsker at opnå, var det et krav i forbindelse med rekruttering af informanter, at de unge havde erfaringer med salg eller bytte af seksuelle tjenester. Derudover var det et krav, at de havde oplevet udfordringer i forbindelse hermed. Det har dog på ingen måde været et krav, at de unge kvinder hverken på tidspunktet for henvendelsen eller ved gennemførelsen af interviewet var hverken aktive eller ophørt med at sælge eller bytte seksuelle tjenester. Som det fremgår i de indledende kapitler ønsker vi med nærværende speciale at undersøge et område, som forskningen indikerer har omfattende mørketal, da der for mange er tale om et tabuiseret emne. Samtidig er der intet i forskningen eller den eksisterende litteratur på området der tyder på, at der er afgørende geografiske forskelle på hverken motiver eller sammensætningen af ungegrupper i Danmark. Vi har derfor valgt at rekruttere informanter fra næsten hele landet for at øge sandsynligheden for overhovedet at få kontakt til målgruppen.

2.3.1 Rekruttering via uddannelsesinstitutioner, sociale indsatser og sociale medier

Til rekruttering af informanter har vi udfærdiget en flyer/plakat med oplysninger om specialets fokusområde og formålet med undersøgelsen (se bilag 1). For at øge de unges oplevelse af anonymitet valgte vi at oprette en anonym mailadresse, en anonym facebookprofil samt et telefonnummer via et taletidskort. Både mail og facebookprofil har været vores primære kontaktflade i forbindelse med at rekruttere informanter. Da målgruppen er unge mellem 18- og 30 år, har vi via disse kanaler kontaktet 189 uddannelsesinstitutioner i form af universiteter, gymnasiale og videregående uddannelser. Dette gjorde vi med henblik på at få hjælp til at dele vores flyer/plakat med de studerende, via uddannelsesinstitutionernes fysiske og digitale opslagstavler samt interne kanaler. Endvidere har vi kontaktet 40 tilbud for socialt udsatte i form af væresteder, herberger, krisecentre mm. med henblik på, at vi kunne få kontakt til en mere udsat gruppe af unge i målgruppen. Vi har derudover delt vores flyer/plakat via 46 grupper på Facebook. Disse grupper dækker både over hjælpegrupper, køb/salg-grupper, venner/kæreste-søges-grupper, socialfaglige praksisgrupper samt et større antal grupper for studerende på landets videregående uddannelsesinstitutioner. Det er samtidig værd at nævne, at flere af de Facebookgrupper vi forsøgte at dele vores rekrutteringsoplag i, krævede godkendelse af administratorer først, hvilket har begrænset vores rækkevidde via denne kanal. Sidst men ikke mindst oprettede vi en profil på en sugardating-side, men vi modtog ingen henvendelser herigennem.

2.4 Interviewguide og gennemførelse af interviews

Forud for interviewene identificerede vi relevante temaer for vores interviewguide på baggrund af specialets fokusområde. Disse temaer var ikke teoretisk funderet men baseret på læst litteratur og vores socialfaglige forforståelser om, hvad der har betydning for de unges bevæggrunde og adfærd - både med hensyn til hvorfor de startede, vedblev og evt. stoppede med at sælge og bytte seksuelle tjenester. Vi har via interviewguiden spurgt ind til følgende områder (se bilag 2):

- Opvækst
- Motivation for salg og bytte af seksuelle tjenester og oplevelse af udfordringer
- Grænsesætning
- Omgivelsernes reaktioner

- Om de unge har modtaget hjælp og hvordan

Da vi ønskede at lade de unges mangefacetterede og modsætningsfyldte italesættelser komme til udtryk, var det afgørende, at interviewguiden og vores spørgeteknik gav mulighed for at udfolde og forfølge nye og uventede temaer, som de unge selv bragte i spil undervejs i interviewet (Staunæs & Søndergaard 2005:56). Interviewet indeholdt derfor både overordnede tematiske spørgsmål og mere konkrete "hvad- og hvordan-spørgsmål". Med inspiration fra det interaktionistiske interview, var der i interviewsituationen mulighed for, at den enkelte unge kunne fremhæve præcis de elementer, som vedkommende fandt betydningsfulde i deres unikke kontekst for at belyse interviewets overordnede temaer. På denne måde fik vi både viden om oplevelser og meningskonstrueringer, som vi har kunne sammenholde blandt informanterne, men gav os også mulighed for at fremhæve det særlige og forskellige, som kunne have betydning for den enkelte unge (Staunæs & Søndergaard, 2005:56-57). Med afsæt i specialets tematik, fandt vi det mest hensigtsmæssigt at tilbyde telefoninterviews. Der er dog også visse begrænsninger og opmærksomhedspunkter i forhold til at afvikle telefoniske semistrukturerede interviews med muligt sårbare unge. Det stillede naturligvis krav til os som interviewere om at sikre fortroligheden, når vi ikke havde mulighed for at observere den nonverbale kommunikation.

2.5 De endelige informanter og redegørelse for bortfald

Via vores rekruttering fik vi alt 11 henvendelser, heraf en mand og 10 kvinder. Ud af disse faldt fire fra og vi har således gennemført syv telefoninterviews med unge. Af disse har vi valgt at anvende fem, og har ekskluderet de sidste to. Det kan være relevant at nævne, at det ikke er til at vide, hvor dem der har kontaktet os har set vores opslag henne. Vi har både fået henvendelser over Messenger, på sms og på mail. På trods af vores forsøg på at rekruttere bredt via flere kanaler, organisationer og offentlige institutioner kan vi dog se, at de informanter der endeligt har bidraget til dette speciale, alle er fra videregående uddannelsesinstitutioner, og det er således en mere ressourcestærk del af målgruppen, der har reageret på vores opslag. Vi har således gennemført semistrukturerede telefoninterviews med i alt syv kvinder, hvoraf vi har vurderet at lade to informanter udgå. Ved den ene informant hang dette sammen med, at det viste sig, at hun alligevel ikke var en del af specialets målgruppe, da der ikke var tale om salg og bytte af seksuelle tjenester til gengæld for compensation. For den anden informant gjaldt det,

at der var tale om en omfattende psykiatrisk problematik, som både i interviewsituationen og i besvarelsen af de overordnede tematikker, overskyggede det egentlige fokus i specialet. Det endelige vidensbidrag i herværende speciale består af fortællinger fra fem kvindelige informanter i alderen 22-28 år, der alle oplyser at være i gang med en videregående uddannelse. Geografisk oplyser de at være bosat på Sjælland og øerne, men flere af dem fremhæver, at de ikke er opvokset samme sted som de nu bor, herunder er to oprindeligt fra andre vestlige lande. Vi har således forsøgt at rekruttere informanter ganske bredt.

2.6 Begrænsninger ved interview som metode

Som tidligere nævnt kan vi med det kvalitative interview som metode få indblik i de unges retrospektivt rekonstruerede oplevelser med salg og bytte af seksuelle tjenester. Som med alle kvalitative metoder er der tale om fortolkning og det er derfor relevant, at vi som interviewere og forskere forholder os til informantens fortællinger som netop tolkninger og ikke som sandheder (Levin & Trost, 2015:126). Samtidig har vi som en direkte konsekvens af vores fokus på de unges anonymitet, ingen mulighed for at kontrollere deres oplysninger eller afdække deres agenda. Derudover kan der argumenteres for, at et kvalitativt telefoninterview ikke er det mest oplagte metodevalg, hvis vi ønskede at fokusere på de unges relationer og interaktioner (Ingemann et al, 2018:216). Her ville observationsstudier i stedet kunne bidrage med flere og muligvis bedre oplysninger. Dog er det her vigtigt at huske på, at der er tale om et ganske tabuiseret område med omfattende mørketal samt at de interaktioner, vi ønsker at belyse, er af den mest intime og private slags. Et observationsstudie må derfor formodes at være, hvis ikke umuligt, så i hvert fald yderst vanskeligt at gennemføre. Da det netop er de unges oplevelser af deres interaktioner vi har ønsket at belyse, kan interview som metode bidrage med vigtig viden. I forhold til herværende speciale har der været tale om det muliges kunst i forhold til den problemformulering, der ønskes belyst og undersøgt. Vi har derfor også fundet det nødvendigt at have en vis form for fleksibilitet i forhold til anvendelse af de metoder, vi har fundet bedst egnet, da der er tale om et tabuiseret emne og en svært kontaktbar målgruppe.

2.7 Opbevaring og transskribering af data

Da det netop har været afgørende for os at sikre de unges anonymitet, har vi været særligt opmærksomme på, hvordan data fra interviewene er blevet opbevaret og bearbejdet undervejs. De unge har alle givet mundtligt samtykke til, at deres interview blev optaget. Dette er sket via

en smartphone med *flightmode* aktiveret, hvorefter lydfilen er overført til en USB-nøgle. Lydfilen er slettet fra smartphonen igen, inden *flightmode* blev deaktiveret og USB-nøglen er efterfølgende opbevaret i et aflåst skab. Forud for transskribering er alle informanterne tildelt et pseudonym, hvormed det navn, som de har oplyst i interviewet, kun fremgår på lydoptagelsen og dermed ikke i det transskriberede materiale. Derudover er også bolig- og uddannelsesforhold samt andre forhold, der kunne medvirke til at identificere de unge ligeledes anonymiseret i det transskriberede materiale.

Allerede ved transskribering af de optagede interviews påbegyndte vi vores analyse, da vi hér udvalgte, hvad der var relevant at tage med i oversættelsen fra talesprog til skriftsprog (Ingemann et al. 2018:199-201). Vi har valgt at transskribere interviewene i deres fulde længde og ikke kun de afsnit der anvendes i forhold til kodning og citater. Da vores fokus som tidligere nævnt ikke er på ungeinformanternes oplevelse i forhold til selve interviewsituationen, er visse elementer, herunder interviewerens opsummeringer og gentagelser ikke inddraget i transskriberingen. Det samme gør sig gældende for eksplicite pauser og gengivelse af fyldord som *øhh*, *hmm* og lignende, der ikke er gengivet i oversættelsen fra talesprog til skrift. Der er dermed ikke tale om en fuldtransskribering, men mere en transskribering til korrekt skriftsprog (Ingemann et al., 2018:199-201). Derudover markeres udeladelser af ord med tre punktummer: "...". Udeladelser af hele sætninger markeres med fire punktummer: "....", ligesom tilføjelser fra vores side er markeret med "klammer": [ord indsat af hensyn til forståelsen, red.].

2.8 Kodning af det transskriberede materiale

Vores tilgang til undersøgelsen har gennemgående været induktiv. Vi har derfor efterstræbt at lade empirien og de unges fortællinger være styrende for vores kodning. I forhold til kodning bør det fremhæves, at kodning ikke fortolker for os, "*... men hjælper os med at fortolke og forstå det empiriske materiale bedre, sådan at vi bedre kan finde ind til meningen*" (Ingemann et al., 2018:202). Indledningsvist kodede vi vores empiriske materiale efter de fem temaer i vores interviewguide, men vi erfarede hurtigt, at denne kategorisering medførte for mange adskillelser og fragmenteringer af de unges fortællinger, som netop bevægede sig på tværs af disse overordnede temaer. Samtidig erfarede vi også, at det ikke ville være muligt for os at inddrage samtlige temaer på en meningsfuld måde i den endelige analyse. På baggrund af dette

valgte vi at lade forskningsspørgsmålene være styrende. Derudover kunne vi via empirien identificere særlige teoretiske tematikker og begreber, hvorfor vores teorivalg også blev lagt til grund for vores kodning i anden omgang. Man kan dermed sige, at vi har benyttet en kombination af både åben og lukket kodning i forskellige faser af undersøgelsesprocessen, da vi vurderede, at dette var mest hensigtsmæssigt for at tydeliggøre de dele af empirien, der bedst kunne hjælpe os med at besvare specialets overordnede problemformulering (Ingemann et al., 2018:204-205). Da vi ikke ønsker at gennemføre en egentlig narrativ analyse med fokus på de sproglige nuancer, har vi kodet efter hele passager eller afsnit med fokus på passagens samlede mening (Ingemann et al., 2018:114).

2.9 Kvalitetskriterier i forskningen

Generelt er begreber som validitet og reliabilitet forstået som gyldighed og pålidelighed, stærkt knyttet til de kvantitative metoder. De kan dog også overføres til de kvalitative, herunder både de hermeneutiske og interaktionsitiske, som vi begge trækker på i dette speciale (Ingemann et al., 2018:59-62). Vi har i metodeafsnittet forsøgt at opnå en høj grad af transparens i forhold til vores metodiske, teoretiske og dermed analytiske valg for på denne måde at tydeliggøre det, som Ingemann et al. kalder *det kvalitative hvad* og *det kvalitative hvorfor* (Ingemann et al., 2018:60). På denne måde efterstræber vi at tage læseren i hånden og være åbne og transparente i forhold til alt fra vores rekruttering og valg af informanter til de konkrete og teoretiske tolkninger af den fremlagte empiri. Vores håb er, at vi med herværende speciales undersøgelse af en mindre gruppe af unge kvinder, der har erfaringer med udveksling af seksuelle tjenester, kan have *eksemplarisk værdi* og dermed repræsenterer andre unge, med samme erfaringer (Ingemann et al., 2018:59-61). Da der netop er tale om en kvalitativ undersøgelse og analyse, har vi også efterstræbt en påpasselighed i forhold til at anvende ord og begreber, som typisk er knyttet til den mere kvantitative forskning. Dette for at undgå at give indtryk af, at herværende undersøgelse hverken er repræsentativ eller generaliserbar i forhold til en statistisk generalisering (Ingemann et al., 2018:119).

3. Teoretisk ramme

I dette kapitel redegør vi for de teoretiske overvejelser for herværende speciale og præsenterer de teorier, der inddrages for at besvare specialets problemformulering. Indledningsvis præsenteres en ramme i form af intentionelle teorier, samt relevansen heraf i forhold til at besvare de enkelte forskningsspørgsmål. Efterfølgende redegøres der for nøglebegreber og hvordan disse ses anvendt i de følgende analytiske kapitler, ud fra specialets tre hovedteorier: Rational Choice og valghandlingsteori, Axel Honneths teori om anerkendelse og Erving Goffmans teori om stigma. Slutteligt afrundes kapitlet med en diskussion af kritik og begrænsninger ved den teoretiske tilgang.

Med dette speciale ønsker vi blandt andet at opnå en øget forståelse for de unge kvinders erfaringer, samt deres motivation for og håndtering af udfordringer, i forbindelse med salg og bytte af seksuelle tjenester. Med denne agenda er det derfor relevant, at vi tager afsæt i intentionelle forklaringer, som netop handler om at *"forstå og fortolke menneskers subjektive eksistens og udtryk"* (Ejrnæs & Guldager, 2008:51). Vi er således nysgerrige på de unge kvinders bevæggrunde og hensigterne bag deres handlinger og vi forstår dem dermed som aktører, der har intentioner og handler derefter. En del af disse intentioner er bevidste og rationelle, mens andre er mere ubevidste og afsøgende (Ejrnæs & Guldager, 2008:50-51). På baggrund af dette har vi fundet det relevant at anvende de følgende tre teoretiske tilgange, til at hjælpe os med at besvare vores problemformulering.

3.1 Rational Choice og valghandlingsteori

Teoritraditionen *Rational Choice* har fokus på at *"forklare menneskers handlinger, som styret af rationelle nytteovervejelser"* (Ejrnæs & Guldager, 2008:37). Med denne teoretiske optik bliver forudsætningen dermed, at menneskers intentioner, motiver og bevæggrunde for at handle som vi gør, er baseret på kalkuler og bevidste, fornuftsmæssige overvejelser (Ejrnæs & Guldager, 2008:52). *Rational Choice* tager altså afsæt i den nyttebaserede tænkemåde i forhold til interaktionen mellem individer og ud fra den metodologiske individualisme ses grundenheden i samfundet at være de individuelle menneskelige handlinger (Hagen, 2003:219-220). *Rational Choice* baserer sig som udgangspunkt på nogle få og enkle heuristiske forudsætninger om individer, hvoraf den mest afgørende er, at vi må antage, *"at aktørerne er rationelle, og at de maksimerer egne interesser, givet deres objektive ressourcer og præferencer"*

(Hagen, 2003:220). Den centrale faktor i denne tilgang er, at der er tale om aktører, der vælger deres handlinger og antagelsen er, at aktøren vælger de alternativer, som giver den største nytte (Hagen, 2003:221). På baggrund af dette oversættes *Rational Choice* ofte til *valghandlingsteori*, hvilket er den betegnelse vi vil benytte i herværende analyse (Hagen, 2003:220). Denne teoritradition fremhæver, at en variation i adfærds- og valghandlingsmønstre varierer med fortjenesten for den enkelte og taler sig dermed ind den enkelte aktørs vurdering af nyttemaksimering som forklaringsmodel (Hagen, 2003:222-223).

3.1.1 Maksimering af nytte

Begrebet *maksimering* adskiller valghandlingsteori fra næsen alle andre sociologiske teorier. Med maksimering menes der, at *"den rationelle aktør maksimerer forskellen mellem fordele og ulemper"* (Hagen, 2003:227). Valghandlingsteoriens force er netop, at *"den sammenligner handlinger mht. forventede resultater for aktøren og postulerer, at aktøren vil vælge den handling, der giver det bedste resultat"* (Hagen, 2003:227). I praksis er udfordringen herved, at det kan være vanskeligt for aktøren at opnå information nok omkring samtlige handlingsalternativers omkostninger og belønninger. Endvidere kan modellen give en fejlagtig opfattelse af, at der forefindes en objektiv målestok for nytte, som aktøren kan anvende til at vurdere og sammenligne forskellige handlingsalternativer (Hagen, 2003:228). Det er vigtigt at understrege, at valghandlingsteori, som den anvendes i dag, tager forbehold for, at der ikke findes en sådan objektiv målestok. Den slækker i stedet på den oprindelige forudsætning om objektive ressourcer og præferencer, og præsenterer muligheden for, at der tages udgangspunkt i individets forventede subjektive nytte (Hagen, 2003:221 og 228). Med dette menes der, at nytte ikke er det samme som penge og at den samme genstand ikke bringer hver enkelt aktør den samme glæde eller nytte (Hagen, 2003:228). Dette åbner op for en forståelse af aktørernes nyttemaksimerende handlinger, som værende individuelt vurderet og rangeret ud fra en specifik kontekst. Det kan dermed udledes, at den enkelte aktør maksimerer nytte, så længe der tages forbehold for, at dette blot betyder, at *"aktøren gør det, han mest foretrækker. Ét alternativ indeholder mere nytte end et andet, fordi det er foretrukket, ikke omvendt"* (Hagen, 2003:228). Valghandlingsteori har blandt andet været anvendt inden for emner som kriminalitet, giftermål og uddannelse, og det er vigtigt at fremhæve, at valghandlingsteori ikke har et normativt udgangspunkt (Hagen, 2003:222). Der tages således ikke hensyn til, om de enkelte valghandlinger er "gode" eller retfærdige. I stedet forholder valghandlingsteori sig

udelukkende til, hvorvidt den konkrete valghandling ses at bidrage med nytte for aktøren, uagtet hvad aktøren vælger at bytte med eller bytte for.

3.1.2 Anvendelse af valghandlingsteori og afgrænsning:

I analysen tages der afsæt i ovenstående begrebsapparat fra valghandlingsteorien, for at få en mere nuanceret forståelse af, hvilke intentioner og nyttekalkuler der kan ses at ligge til grund for de unge kvinders salg og bytte af seksuelle tjenester. Derved bliver det muligt at analysere, hvordan de unge finder mening i deres valg af handlinger. I kapitel 6 anvendes valghandlingsteoriens begreber om maksimering og rationelle nyttekalkuler således til at belyse, hvordan de unge kvinder fandt det meningsfuldt at sælge og bytte seksuelle tjenester. Herværende analyse afgrænser sig således til en mikrosociologisk anvendelse af valghandlingsteorien, hvor rationelle og intentionelle aktører forstås som enkelte individer i form af de unge kvinder.

3.2 Anerkendelse

Professor og filosof Axel Honneth præciserer de formelle forudsætninger, der gør det muligt for mennesket at realisere sig selv. Hans hovedpræmis er, at mens idealet for det gode liv varierer over tid, så forbliver de formelle betingelser for menneskets selvrealisering de samme (Honneth, 2006:7-9). Honneths teori bygger videre på den tyske filosof Georg W. F. Hegels tanker om, at jeg'ets identitet konstitueres igennem anerkendelse (Juul & Høilund, 2015: 22). Anerkendelse kan dog kun opnås i gensidighed og menneskes selvbevidsthed er dermed betinget af en andens selvbevidsthed i en konkret social sammenhæng. Forholdet til andre mennesker er derfor ikke vilkårlige, da anerkendelsesforholdet er en mulighedsbetingelse for selvvirkeliggørelse og man kan kun se sig selv i en anden, som ser en (Juul & Høilund, 2015: 23). Ifølge Honneth er der tre former for anerkendelse, som han anskuer som grundlæggende forudsætninger for en vellykket identitetsdannelse. Det drejer sig om "*...den følelsesmæssige kontakt i intime sociale relationer som fx. kærlighed og venskaber, den retlige anerkendelse som moralsk tilregnelig medlem af samfundet og endelig den social værdsættelse af individuelle præstationer og evner*" (Juul & Høilund, 2015:24). Honneth differentierer dermed sit anerkendelsesbegreb til tre forskellige sfærer, der på hver deres måde har betydning for menneskets selvforhold: privatsfæren, den retslige sfære og den solidariske sfære (Honneth, 2006:11).

3.2.1 Anerkendelse indenfor den private sfære

Da herværende analyse tager afsæt i anerkendelse indenfor den private sfære, er det kun den, der udfoldes her. Anerkendelse indenfor den private sfære udgør den emotionelle anerkendelse i form af kærlighed i individets nære omgivelser (Honneth, 2006:11). Kærlighed skal i den forbindelse anvendes på en neutral måde og kærlighedsforhold kan således forstås som alle individets primærrelationer. Disse relationer består af stærke, følelsesmæssige bånd mellem få personer, sådan som det ses i erotiske parforhold, venskaber og i forholdet mellem forældre og børn (Honneth, 2006:130). Ifølge Honneth adskiller anerkendelse i privatsfæren sig fra de andre sfærer, da emotionel anerkendelse i de nære relationer er en forudsætning for, at den enkelte er i stand til at udtrykke og respektere sig selv, som en, der kan deltage i såvel nære fællesskaber som i samfundsmæssige forhold (Honneth, 2006:12). Det er således igennem relationen til de nære omgivelser, at individet kan udvikle og vedligeholde den fundamentale selvtillid, som medfører, at individet er i stand til at udtrykke sig og agere i andre fællesskaber. En selvtillid, der ifølge Honneth kan defineres som den *"fundamentale, følelsesmæssige sikkerhed – både med hensyn til at erfare sine egne behov og følelser og at give udtryk for dem"* (Honneth, 2006:145).

3.2.2 Krænkelser og kamp om anerkendelse

Honneth understreger, at anerkendelse ikke er noget, der på forhånd er givet. Det er noget man skal kæmpe for gennem moralsk motiverede kampe, som handler om at etablere gensidige anerkendelsesrelationer (Honneth, 2006:7). Fordi menneskets evne til at fungere som et socialt vellykket individ er afhængig af anerkendelse som bekræftelse af individualitet og autonomi, er disse kampe drevet af individets manglende oplevelse af social anerkendelse (Juul & Højlund, 2015:25). Hvis individet ikke bliver anerkendt og ikke er i stand til at opnå følelsesmæssig opmærksomhed, kognitiv respekt og social agtelse, er det i risiko for at miste et positivt selvforhold. Et selvforhold, der er grundlæggende for dets udvikling (Honneth, 2006:13). Anerkendelseskampe er således kampe om anerkendelse af den værdi, individet tilskriver sig selv ift. familien, retsordenen og samfundet (Juul & Højlund, 2015:22). Individet kan både miste sit positive selvforhold ved tilbageholdt eller manglende anerkendelse indenfor de tre sfærer, men hver sfære er også ledsaget af tre former for moralske krænkelser. *"Hvor anerkendelsesformerne udgør en normativ ide om det gode liv, er de korresponderende*

krænkelserformer udgangspunktet for at forstå motivet for eller grunden til kampen om anerkendelse" (Honneth, 2006:13). Da herværende analyse kun har fokus på de unges nære omgivelser, er det kun krænkelser indenfor primærrelationerne, som vil blive udfoldet her. Kropslige krænkelser referer til fysiske krænkelser i nære relationer, hvor en person fratages muligheden for frit at disponere over sin egen krop, hvilket kan anses som den mest grundlæggende form for personlig nedværdigelse (Honneth, 2006:176). Her er det ikke den fysiske smerte, der som sådan er skadeligt for individet, men derimod er det bevidstheden om ikke at blive anerkendt, der udøver skade på den fysiske integritet og menneskets grundlæggende selvtillid (Honneth, 2006:13 og Juul & Højlund, 2015:27-28).

3.2.3 Anvendelse af anerkendelsesteorien og afgrænsning

I analysen tages der afsæt i ovenstående begrebsapparat fra Honneths anerkendelsesteori for at få en mere nuanceret forståelse af, hvad det er for nogle grundlæggende anerkendelsesbehov, som det kan ses, at de unge igennem salg og bytte af seksuelle tjenester søger at få dækket. Vi har dermed valgt af afgrænse anvendelsen af anerkendelsesteorien til at have fokus på den private sfære og de tilsvarende kropslige krænkelse, da de nære relationer i disse sammenhænge har afgørende betydning for, at mennesket kan opnå en grundlæggende selvtillid, der gør det i stand til overhovedet at indgå i de andre sfærer. Vi har fundet denne afgrænsning meningsfuld, fordi de unge særligt lægger vægt på udfordringer i relation til deres nære omgivelser - både når de beskriver forholdene igennem deres opvækst og når de beskriver deres erfaringer med at indgå i salg og bytte af seksuelle tjenester. I kapitel 6 anvendes Honneths anerkendelsesbegrebet således til at belyse, hvordan man på baggrund af de unges beskrivelser kan forstå, hvordan de fandt det meningsfuldt at sælge og bytte seksuelle tjenester. Derudover drages der paralleller imellem de unges beskrivelser af deres erfaringer med grænseoverskridende handlinger til Honneths krænkelsesbegreb for at få en forståelse af, hvilken betydning salg og bytte af seksuelle handlinger har haft for de unge. I kapitel 7 tages der afsæt i de unges beskrivelser af deres nære relationer igennem opvæksten og der sættes fokus på, hvorvidt de unge har opnået den helt grundlæggende form for anerkendelsen indenfor privatsfæren. Derudover anvendes Honneths begreb om anerkendelseskampe til at diskutere, hvordan man kan forstå de unges opvækst som betydningsfuld for, at de begyndte at sælge eller bytte forskellige former for tjenester.

Herværende analyse afgrænser sig således til en mikrosociologisk anvendelse af Honneths anerkendelsesteori. Teorien begrænser sig dog ikke til et identitetsteoretisk perspektiv, men skal forstås som en grundlæggende normativ samfundsteori. Teorien omhandler altså også et makroorienteret perspektiv på samfundets sammenhængskraft og de grundlæggende dynamiske konflikter, der driver samfundets udvikling (Honneth, 2006:10). Det havde således også været oplagt at anvende anerkendelsesteorien på et makroorienteret niveau, hvilket havde givet helt andre perspektiver på salg og bytte af seksuelle tjenester blandt unge. Honneth lægger dog vægt på, at det grundlæggende formål med anerkendelsesteorien er at sætte fokus på de grupper af *"isolerede og udstødte"*, hvis kamp om anerkendelse ikke er synliggjort (Honneth, 2006:17). Hensigten med at anvende teorien i en afgrænset form er således berettiget, da vi med afsæt heri sætter fokus på at få en øget forståelse af salg og bytte af seksuelle tjenester på baggrund af de unges egne beskrivelser af deres oplevelser og erfaringer. Da de unges eget perspektiv kun i begrænset omfang er blevet belyst af andre, er dette således et vigtigt vidensbidrag, der kan danne grundlag for større diskussioner i den offentlige politisk debat.

3.3 Goffmans interaktionistiske hverdagslivssociologi

Sociologen Erving Goffmans begreb *samhandlingsordenen* er, på trods af at være en mikrosocial orden med egne situationelle regler, ikke uberørt af mere makroorienterede forhold (Goffman, 2016:8). Goffman har ligeledes udviklet en *hverdagslivssociologi "om de mangfoldige ceremonielle regler, ritualer og forventninger, der organiserer og gennemsyrrer vores daglige samhandling med hinanden"* (Goffman, 2016:11). Samtidig har han i sin *afvigelsessociologi*, været *"optaget af den sociale konstruktion af normalitet og afvigelse"* (Goffman, 2016:11). Med hans udvikling af den sociologiske dramaturgi benytter Goffman teatermetaforen til at tydeliggøre hverdagslivets optrædener i det sociale møde (Goffman, 2014:19-20).

3.3.1 Stigma og informationskontrol

Teorien om stigma har sit afsæt i afvigelsessociologien og her har Goffman fokus på menneskers frygt for at blive afsløret og deres ønske om at blive anerkendt (Goffman, 2016:14). Goffmans stigmatteori omhandler, hvordan mennesker socialt håndterer stigma mere end der er fokus på stigma og normalitet som noget iboende (Goffman, 2016:16). Det handler altså om, hvordan stigmatiserede mennesker håndterer sig selv og deres stigma i forskellige sociale interaktioner

med andre "normale mennesker", samt hvordan håndteringen af disse interaktioner har betydning for den stigmatiseredes selvforståelse (Goffman, 2016:19-20). Med stigmat teorien er der dermed fokus på den sociale kategoriseringsproces, hvormed menneskers sociale identitet ødelægges. Denne ødelæggelse er en konsekvens af omgivelsernes reaktion på en ikke-kulturelt accepteret egenskab eller adfærd, hvormed de placeres i nedvurderede sociale stereotyper (Goffman, 2016:20). Goffman sonder mellem tre forskellige former for stigma: 1) Kropslige vederstyggeligheder, i form af fysiske misdannelser, 2) Karaktermæssige fejl, som folk kan slutte sig til, på baggrund af deres kendskab til vedkommendes fortid. Det kan dreje sig om egenskaber såsom viljesvagthed, forræderiske overbevisninger eller uhæderlighed. Og slutteligt 3) "Tribale" stigmata, såsom race og religion (Goffman, 2016:46). Når et individ besidder et stigma, afviger vedkommende fra omgivelsernes forventning til ham på en måde, der får omgivelserne til at se bort fra individets øvrige egenskaber, hvormed vedkommende bliver uønsket (Goffman, 2016:46). Denne form for afvisning medfører forskellige former for diskrimination, hvormed den pågældendes udfoldelsesmuligheder begrænses, da vi i mødet med vedkommende er tilbøjelige til at tillægge dem en række defekter på baggrund af den oprindelige defekt (Goffman, 2016:47).

Goffman fremhæver endnu en vigtig sontring, nemlig hvorvidt det stigmatiserede individs særpræg allerede er kendt eller umiddelbart synligt eller hvorvidt de tilstedeværende ikke umiddelbart lægger mærke til eller kender til det. I det første tilfælde er der tale om, at den pågældende vil være *miskrediteret*, hvorimod der i det andet tilfælde vil være tale om, at den pågældende kan betegnes som *potentielt miskrediteret* (Goffman, 2016:46). Samtidig mener Goffman, at "... det moderne stigmabegreb i højere grad betegner den personlige skam og vanære mere end personernes rent fysiske kendetegn eller "mærker" (Goffman, 2016:21). Vi vil fokusere på stigma forstået som *karaktermæssige fejl* og dermed en miskrediterende egenskab, som omgivelserne kan slutte sig til ud fra kendskab til de unges fortid (Goffman, 2016:46). Goffman har som udgangspunkt fokus på de sociale møder, hvor stigmatiserede og "normale" mennesker mødes og er i hinandens nærhed – altså interaktioner blandt "blandede kontakter" (Goffman, 2016:53). Dermed får pågældende mulighed for, via informationskontrol, at sikre, at miskrediterende informationer om vedkommende ikke røbes og får dermed mulighed for "at passere" (Goffman, 2016:84). Goffman fremhæver, at hemmeligholdelse af en potentielt miskrediterende brist må antages at have større betydning, i forhold til vedkommendes nære

omgivelser end i forhold til fremmede (Goffman, 2016:106). Dette da afsløringen af en sådan brist ikke blot belaster den øjeblikkelige sociale situation, men også omgivelsernes fremtidige opfattelse af vedkommende og dermed den varige personlige relation (Goffman, 2016:106).

3.3.2 Hemmeligheder og deling af disse

Goffman uddyber forståelsen af hemmeligheder i sit dramaturgiske univers, hvor et optrædende hold på forskellige vis kan opleve at måtte tilbageholde eller skjule skadelig information om holdet selv eller andre hold (Goffman, 2014:171). Goffman typeinddeler fem former for hemmeligheder, alt efter den funktion hemmeligheden har, samt *"hemmelighedens forhold til andres opfattelse af den, der besidder hemmeligheden"* (Goffman, 2014:171). De fem hemmelighedstyper er: 1) *mørke*, 2) *strategiske*, 3) *interne*, 4) *betroede*, og 5) *frie* hemmeligheder (Goffman, 2014:171-173). Da herværende analyse kun vil tage udgangspunkt i mørke hemmeligheder, er det kun denne type der udfoldes. Med begrebet *mørke hemmeligheder* præsenterer Goffman os for en type af hemmeligheder, der dækker over, *"de ting, som et hold ved om sig selv, men skjuler, fordi de er uforenelige med det selvbillede, holdet fremfører for sit publikum"* (Goffman, 2014:171). Han pointerer ligeledes det dobbelte aspekt af disse hemmeligheder: det faktum, at afgørende oplysninger bliver skjult, samt det faktum, at oplysninger skjules eller tilbageholdes (Goffman, 2014:171). Som det også fremhæves i Goffmans stigmatteori, kan det for nogle stigmatiserede individer være en lettelse og et frirum at færdes et sted med ligesindede, der deler samme stigma (Goffman, 2016:122).

I det dramaturgiske univers fremhæver Goffman forskellige roller, som ikke er en del af selve holdets optræden, men som har uventet information om den (Goffman, 2014:181). I herværende analyse tages der afsæt i henholdsvis *kollegarollen* og *specialistrollen*, hvorfor kun disse udfoldes her (Goffman, 2014:181-187). Med *kollegarollen* introducerer Goffman en rolle, der har information om en optræden, som de ikke er vidner til (Goffman, 2014:187). Goffman definerer kollegarollen *"som personer, der spiller samme rolle over for samme slags publikum, men ... ikke gør det sammen på samme tid og sted over for nøjagtigt det samme publikum"* (Goffman, 2014:187). Kollegarollen kan forstås som en rolle, der opfører samme slags forestilling og derfor er bekendt med hinandens udfordringer, da de taler samme sociale sprog (Goffman, 2014:187). Goffman uddyber: *"Den facade, der bliver opretholdt over for andre, behøver de ikke opretholde indbyrdes, og det bliver muligt at slappe af"* (Goffman, 2014:187).

Med rollen som *specialist* præsenterer Goffman en rolle, som ligesom holdkammeraten får kendskab til bagscenen, men uden at denne får del i hverken risikoen, skyldfølelsen eller tilfredsstillelsen ved den forestilling specialisten har bidraget til (Goffman, 2014:182). Specialisten tager sig typisk betalt for at lægge ører til bekendelserne, som det er tilfældet med terapeuter og psykologer (Goffman, 2014:187).

3.3.3 Anvendelse af stigma, hemmeligheder og roller, samt afgrænsning

I analysen tages der afsæt i ovenstående begrebsapparat fra Goffman. Formålet hermed er først og fremmest at undersøge, hvorvidt de unge kvinder kan betegnes som værende stigmatiserede på baggrund af deres egne beskrivelser og overvejelser omkring interaktioner med deres omgivelser. Efterfølgende kan vi med Goffmans begreber opnå en øget forståelse af de unges kvinders håndtering af deres eventuelle stigma og hemmeligheder omkring deres salg og bytte af seksuelle tjenester. Dette er relevant at undersøge, da de unges kvinders egne oplevelser og forståelse af deres interaktioner har betydning for, hvilke strategier de benytter for at håndtere deres oplevelser og dermed, hvilke udfordringer de oplever herved. Vi har dermed valgt at afgrænse os fra en nærmere undersøgelse af, hvordan en eventuel stigmatiseringsproces og de unges efterfølgende håndtering af dette, har betydning for deres identitet. Dette vil absolut være et relevant og oplagt emne at undersøge nærmere. For at dette kan gøres meningsfuldt, er det dog en forudsætning først og fremmest at undersøge de unges eget perspektiv.

3.4 Begrænsninger ved og kritik af den teoretisk tilgang

De teorier vi her har redegjort for, kan på baggrund af den måde de anvendes på i herværende speciale, siges at være komplementære teorier inden for samme niveau (Ejrnæs & Guldager, 2008:108 og 112-113). Der er tale om intentionelle forklaringsmodeller på individ og aktørniveau, men som hver især har fokus på forskellige generative mekanismer og dermed ses at være aspektkomplementære. Ved at anvende disse teoretiske tilgange, er der samtidig perspektiver og dermed faktorer af forskellige betydning, som vores analyse ikke har øje for. Med afsæt i intentionelle teorier på mikroniveau har vi således ikke øje for de strukturelle rammer og vilkår på makroniveau, som kan have betydning for de unges situation. Dette kunne dog også være en relevant og interessant tilgang med afsæt i Honneths kritiske teori på makroniveau. Samtidig begrænser vi os også i vores forståelse af det sociale problem, da vi tager afsæt i det interaktionistiske perspektiv og dermed ikke har øje for blandt andet de

psykodynamiske eller læringsteoretiske forståelser, som ligeledes kan antages at have afgørende betydning i forhold til at forstå de unges adfærd og oplevelser.

4. Læsevejledning til analysen

For at kunne besvare specialets problemformulering har vi valgt, at hver analysedel udgør et kapitel, som belyser hvert sit forskningsspørgsmål:

- Kapitel 5 besvarer forskningsspørgsmål 1: På hvilke måder bytter og sælger unge seksuelle tjenester?
- Kapitel 6 besvarer forskningsspørgsmål 2: Hvordan kan man forstå unges meningsskabelse i forbindelse med salg og bytte af seksuelle tjenester?
- Kapitel 7 besvarer forskningsspørgsmål 3: Hvilke forhold i de unges opvækst kan forstås som betydningsfulde for, at de begyndte at sælge eller bytte seksuelle tjenester?
- Kapitel 8 besvarer forskningsspørgsmål 4: Hvordan håndterer de unge deres erfaringer, i forhold til deres omgivelser, og hvilken betydning har dette for de unge?

Selvom kapitlerne besvarer hver deres forskningsspørgsmål er det dog af væsentligt betydning for den overordnede forståelse, at man læser dem i kronologisk rækkefølge. Kapitel 5 udgør således en deskriptiv analyse, der begrebsliggør de unges måder at sælge og bytte forskellige former for tjenester på. Denne begrebsliggørelse ligger til grund for den terminologi, der anvendes igennem de resterende kapitler. Derudover skal kapitel 6 læses forinden kapitel 7, da kapitel 7 samler op på en række pointer og fund, som er belyst i kapitel 6.

5. "Noget for noget" – salg og bytte af seksuelle tjenester

I dette kapitel bliver det belyst, på hvilke måder de unge sælger og bytter seksuelle tjenester. Kapitlet tager udgangspunkt i de unges egne beskrivelser af, hvilke seksuelle tjenester de har udvekslet og hvad de har fået til gengæld. Som udgangspunkt har de enkelte kvinder meget forskellige erfaringer i forbindelse hermed. Dette vil blive belyst i små separate afsnit for hver kvinde, da det giver et unikt indblik i den enkeltes situation. De unge kvinders fortællinger viser således, at salg og bytte af seksuelle tjenester er et fænomen, der varierer meget i forhold til den enkelte unges situation. I dette afsnit finder vi det derfor nødvendigt at belyse, hvilke former for tjenester de unge kvinder har udvekslet samt hvad de har modtaget til gengæld for dette. Afslutningsvis rundes kapitlet af med en opsummerende oversigt, der begrebsliggør de unges forskellige måder at udveksle på. Disse begreber ligger til grund for resten af analysens terminologi, når det kommer til at beskrive de unges handlinger.

5.1 De unge kvinders fortællinger

I de følgende separate afsnit præsenteres de unge kvinders fortællinger for at tydeliggøre, hvordan de hver især har erfaringer med salg af bytte af seksuelle tjenester. Formålet hermed er at afdække, hvordan dette kommer til udtryk for de enkelte kvinder hver især.

5.1.1 Julie: Spændende middage med ældre mænd

Julie på 22 år fortæller, at hun i en kort periode som 18-årig og igen i en periode som 21-årig havde en aktiv profil på en hjemmeside for sugardating. Her kom hun i kontakt med ældre mænd som betalte hende penge for forskellige former for intimt samvær og seksuelle tjenester. Julie fremhæver, at hun en enkelt gang har solgt et nøgenbillede, men at hun hovedsageligt er blevet betalt for at spise middag og tilbringe en social aften i selskab med en håndfuld forskellige mænd i 40-års alderen. Et par af gangene havde hun sex med mændene efterfølgende og modtog også betaling herfor. Julie fortæller, at hun oprindeligt lavede en sugardating-profil som 18-årig, fordi hun "... var nysgerrig og synes det var spændende at skulle mødes med en fremmed mand". Hun uddyber:

Jeg lavede en konto og begyndte at chatte med ældre mænd. Mine forventninger var, at vi skulle ud og spise, sådan lidt low-key. Ikke så "rough sex og her er dine penge", men at man dater lidt

som en datingverden. Det var i hvert fald det jeg ville have. Jeg synes bare at ældre mænd var attraktive. (Julie)

Julie forklarer, at hun fandt sugardating, som hun kalder det, spændende, fordi hun var tiltrukket af ældre mænd. Selvom Julie havde en forventning om, at hendes møde med mændene skulle foregå som en "almindelig date", så var der ikke tale om en date på "almindelige vilkår". Hun uddyber: *"Det var selvfølgelig positivt med pengene. Jeg synes det var lidt vildt at få penge for bare at spise. Men anden gang, da vi havde sex, der fik jeg betydeligt flere penge for det"*. Julie oplevede det altså som en positiv gevinst, at hun modtog penge og hun fortæller, at hun fik flere penge for at have sex med manden end når hun "bare" skulle spise med ham.

5.1.2 Camilla: Det seksuelle er en pris, der skal betales

Camilla på 28 år fortæller, at hun i en længere periode som teenager solgte og byttede sex til gengæld for penge og stoffer. Camilla mener selv, at hendes erfaringer med at bytte seksuelle handlinger startede, da hun var 11 år gammel, hvor hun begyndte at få *"smag for det her med at få opmærksomhed fra drenge"*. Hun fortæller, hvordan hun i en tidlig alder erfarede, at *"okay, det der seksuelle, så må man jo give det til gengæld. Ikke at jeg synes, at det er super fedt, men det bliver ligesom sådan prisen for det på en eller anden måde"*. Camilla fortæller derudover, at hun havde et stofmisbrug på daværende tidspunkt. Camillas afhængighed af hash førte til, at hun som 14-årig bevidst indgik en aftale med to forskellige fyre om at have sex med dem til gengæld for, at de gav hende hash. Om den ene relation fortæller hun, hvordan han der oprindeligt introducerede hende til stoffer, foreslog at hun kunne betale for dem:

... da jeg ligesom er kommet og bedt om det [hash, red.] flere dage i træk, så siger han: "Ved du hvad, jeg kan ikke bare blive ved med at give dig det her uden at der kommer noget den anden vej – så du må betale for det". Og jeg er sådan okay, det kan jeg ikke. Jeg er 14 år gammel og jeg får måske 20 kr. om ugen i lommepenge.... Så siger han faktisk til mig: "Men så kan vi lave en aftale om, at vi knalder og så får du noget". (Camilla)

Camilla fortæller derudover, at hun under en bytur med sine veninder mødte en fremmed mand i midt 30'erne. Han tog kontakt til hende med et tilbud om, at han ville betale hende for at

optræde som pornografisk model. På daværende tidspunkt var Camilla 15 år gammel, og hun fortæller herom:

Jeg siger ja til at han tager pornografiske billeder af mig og jeg får penge. Dybest set. Det er meget kontraktagtigt. Han fortæller mig ligesom sådan: "Hvis jeg får billeder af det her, som jeg tager af dig, så får du så mange penge tilbage". (Camilla)

Ud fra Camillas fortælling kan vi se, at hun allerede som helt ung blev tilbudt at bytte sex til gengæld for stoffer, som hun på daværende tidspunkt desperat havde brug for. Samtidig kan vi se, at Camilla også solgte pornografiske billeder for penge.

5.1.3 Stine: Sugardating og seksuel nysgerrighed

Stine på 27 år fortæller, at hun igennem en periode på halvandet år var sammen med omkring 40 mænd, som hun selv beskriver, at hun havde en sugardating-relation til. Stine var på daværende tidspunkt i starten af 20'erne, og hun mødte primært mændene via onlineplatforme for sugardating, som hun blev bekendt med via reklamer og omtale i medierne samt på Snapchat. Stine forklarer, at hun på daværende tidspunkt i sit liv generelt havde en oplevelse af, at fyre kun var interesseret i hende seksuelt fremfor emotionelt. Stine fortæller, at hun på et tidspunkt besluttede at vende denne erfaring til sin fordel: "*På det tidspunkt tænkte jeg, at hvis fyre alligevel kun vil have mig for sex, så kan jeg ligeså godt bruge det til min fordel ved at tjene penge på det*". Samtidig fremhæver hun en seksuel nysgerrighed: "*Det startede med at [jeg ville, red.] udforske mine seksuelle grænser og de fantasier jeg havde, og samtidig få et tilskud*". Stine solgte altså seksuelle tjenester, men havde også længerevarende relationer til "*sugarmen*", som hun selv kalder det. I disse relationer fortæller hun, at det både omhandlede sex og socialt samvær: "... *For ham, der var det jo meget mere forholdsmæssigt*". Stine fremhæver derudover, at pengene havde en stor betydning for hende, og at sugardating gav hende mulighed for at tjene op til 3.000 kr. på en halv time.

5.1.4 Louise: Seksuel udforskning via online salg af fetichbilleder

Louise på 23 år fortæller, at hun som 17-årig lagde intime billeder op af sig selv på de sociale medier. Dette udviklede sig efter et stykke tid til, at hun lavede en lukket profil, hvor andre for et par hundrede kroner kunne købe sig adgang til billed- og videomateriale af hende. Louise forklarer, at det er lidt mærkeligt for hende at tale om materialets karakter:

Alt fra nøgenbilleder til meget fetichbilleder. Og den fetich handlede om... Det er for mærkeligt at tale om... Det var både billeder og videoer. Det kan jeg bare sige. Det hele var nøgen eller letpåkklædt og så var der fetich involveret. (Louise)

Ligesom Camilla fortæller, at hun solgte pornografiske billeder, fortæller Louise også om salg af både billeder og videoer med elementer af nøgenhed og en specifik fetich. Louises fortælling adskiller sig fra de andre unge kvinders, da hun som den eneste udelukkende har solgt pornografisk materiale via sociale medier og dermed aldrig har mødtes med sine betalende følgere.

5.1.5 Anna: Oplevelser og nærvær til gengæld for sex

Anna på 28 år understreger i modsætning til de andre kvinder, at hun aldrig har modtaget penge eller gaver til gengæld for seksuelle handlinger. En enkelt gang fik hun nogle dyre sko, men hun afleverede dem straks tilbage, for som hun selv siger: *"Det tror jeg var grænseoverskridende for mig, for der følte jeg mig som en prostitueret"*. I stedet har hun igennem en længere periode, da hun gik på gymnasiet og universitetet, byttet seksuelle handlinger for *"psykiske ting"*, såsom *"invitationer til fester eller at man var en del af en vennegruppe, hvis man gjorde det her"*. Anna fortæller her, at hun med "psykiske ting" både mener oplevelser og det at være en del af en vennegruppe. Anna uddyber om sine oplevelser:

Altså jeg har haft det med flere. Altså i det små, men det har ligesom været underforstået, at jeg ikke var velkommen, hvis ikke det var det, der foregik..... Så det var ligesom kun accepteret, at jeg kom i vennegruppen, hvis jeg også gjorde det. Og når jeg kommer sådan længere frem, så har der været flere af dem på universitetet. (Anna)

Anna fortæller også om relationer, hvor hun følte at hvis hun indvilligede i sex, ville hun efterfølgende blive budt på middage og datelignende oplevelser. Som eksempler på, hvad hun fik adgang til siger hun:

Man får adgang til nogle ting, som jeg ellers ikke havde set. Jeg har for eksempel været med backstage til nogle koncerter, været del af en mega sej vennegruppe med modeller, været til

fest med modeller. Altså været en del af et eller andet samfund på en eller anden måde, som jeg aldrig tror, at jeg havde fået adgang til, hvis jeg ikke havde sagt ja til de der ting. (Anna)

Anna fremhæver således de sociale sammenhænge som den positive side ved at udveksle seksuelle tjenester. Anna fremhæver altså en sondring mellem, at hun i flere forskellige relationer har skulle stå til rådighed seksuelt til gengæld for ting som dates, koncerter, fester og adgang til sociale fællesskaber.

5.2 En nuanceret differentiering af "salg og bytte af seksuelle tjenester"

På baggrund af de unges fortællinger fremkommer der mange nuancer i forhold til forståelsen af, på hvilke måder de unge bytter og sælger seksuelle tjenester. Vi ser først og fremmest, at der er stor variation i forhold til de unges kvinders første erfaringer hermed. Nogle af kvinderne startede med at sælge eller bytte forskellige seksuelle tjenester i en ganske ung alder, og aldersspændet for kvindernes første erfaringer hermed, strækker sig over et spænd fra den yngste på 14 år, til den ældste på 22 år. Det bliver desuden tydeligt, at selvom flere af de unge kvinder benytter betegnelsen "sugardating", så dækker denne betegnelse over alt fra middage med emotionelle forbindelser til mere seksuelt orienterede møder med fokus på seksuel udforskning. Det bliver også tydeligt, at der er forskel på, hvad de unge modtog til gengæld for disse ydelser. Vi er derfor nødt til at differentiere mellem de forskellige måder hvorpå vi ser, at de unge kvinder sælger og bytter seksuelle tjenester, for at opnå en bedre og mere nuanceret forståelse af de unges handlinger og dermed dele af deres motiver herfor. På baggrund af ovenstående fortællinger kan vi se, at der fremkommer tydelige kategoriske sontringer, både i forhold til, hvad de unge kvinder henholdsvis tilbyder eller gør, og hvad de modtager til gengæld herfor.

På baggrund af foregående deskriptive analyse kan vi hermed sondre mellem det, som de unge kvinder tilbyder eller gør, i følgende tre kategorier:

- *Seksuelle tjenester*, som dækker over fysiske seksuelle akter
- *Sociale tjenester*, som dækker over middage, socialt samvær og dates
- *Pornografiske tjenester*, som dækker over nøgenbilleder og nøgenvideoer

Samtidig kan vi sondre mellem det, som de unge kvinder modtager til gengæld for ovennævnte tjenester, i følgende tre kategorier:

- *Materiel kompensation*, som dækker over materielle ting som penge og stoffer
- *Immateriel kompensation*, som dækker over at få adgang til fællesskaber
- *Oplevelsesorienteret kompensation*, som dækker over rejser, middage og andre konkrete oplevelser

Med dette begrebsapparat bliver det muligt både at illustrere og favne de varierende kombinationer af henholdsvis tjenester og kompensationsformer, som fremkommer i de unge kvinders fortællinger. Dette er nødvendigt for i tilstrækkelig nuanceret grad at belyse de mange måder, hvorpå unge bytter og sælger tjenester af både seksuel, social og pornografisk karakter. Samtidig ser vi, at der ikke ses et mønster i forhold til, hvilke tjenester der ydes, til gengæld for hvilke kompensationsformer. Endvidere ser vi også, at de unges motivation for at indgå i de forskellige bytterelationer, på forskellig vis kan knyttes til den eller de kompensationsformer, som de unge får til gengæld. I forhold til de unge selv, forventes denne terminologiske differentiering at bidrage til, at de unge lettere vil kunne genkende deres egne handlinger indenfor de enkelte kategorier, og dermed i mødet med de professionelle socialarbejdere opleve at blive mødt med en større grad af forståelse og som individer med unikke oplevelser og behov. Samtidig retter vi med denne differentiering fokus på de unges handlinger og ikke egenskaber ved de unge selv, hvilket ligeledes kan formodes at have en positiv effekt på dialogen og samarbejdet mellem de professionelle socialarbejdere og de unge i målgruppen. I forhold til de professionelle socialarbejdere forventes ovenstående begrebsapparat at bidrage til den professionelle terminologi, og dermed ses som et bidrag til den socialfaglige værktøjskasse, som man netop også kender inden for andre områder med risikoadfærd blandt unge.

Dette udvidede begrebsapparat er ligeledes nødvendigt for, at vi i de følgende analytiske kapitler, kan opnå en tilstrækkelig nuanceret forståelse for de unges, handlinger, motiver og udfordringer, i forbindelse med vores videre analyse heraf.

5.3 Delkonklusion

Hensigten med herværende analysedel har været, at besvare specialets forskningsspørgsmål 1 som omhandler, *på hvilke måder unge bytter og sælger seksuelle tjenester*. På baggrund af foregående deskriptive analyse kan vi hermed sondre mellem de former for tjenester, som de unge kvinder tilbyder eller gør, samt mellem de former for kompensation, som de unge kvinder modtager til gengæld. Dette kan illustreres i følgende kategorier:

Former for tjenester
• <i>Seksuelle tjenester</i>, som dækker over fysiske seksuelle akter • <i>Sociale tjenester</i>, som dækker over middage, socialt samvær og dates • <i>Pornografiske tjenester</i>, som dækker over nøgenbilleder og nøgenvideoer

Former for kompensation
• <i>Materiel kompensation</i>, som dækker over materielle ting som penge og stoffer • <i>Immateriel kompensation</i>, som dækker over at få adgang til fællesskaber • <i>Oplevelsesorienteret kompensation</i>, som dækker over rejser, middage og andre konkrete oplevelser

Det er i denne sammenhæng vigtigt at fremhæve, at der ikke umiddelbart ses et mønster i forhold til, hvilke tjenester der ydes, til gengæld for hvilke kompensationsformer.

6. Unges meningsskabelse i salg og bytte af seksuelle tjenester

I dette kapitel bliver det belyst, hvordan man kan forstå de unges meningsskabelse i forbindelse med salg og bytte af seksuelle tjenester. Der tages udgangspunkt i de unges egne beskrivelser af deres positive oplevelser hermed og hensigten er at forstå de unges forskellige motiver til at indgå relationer, hvor de solgte eller byttede forskellige former for tjenester til gengæld for kompensation. Kapitlet er inddelt i en række underafsnit, hvoraf de to første afsnit på forskellige måder anskuer, hvordan man kan forstå de unges meningsskabelse. I det første afsnit inddrages valghandlingsteorien for at belyse, hvordan de unge på forskellige måder finder mening igennem nyttekalkulering. I det andet afsnit inddrages anerkendelsesteorien til at forstå, hvordan de unge også fandt mening, fordi de igennem relationerne oplevede anerkendelse. I det tredje afsnit belyses det, hvilke forhold der har haft betydning for, at de unge på et tidspunkt valgt at stoppe og hvordan man kan forstå dette som et udtryk for, at de unge ikke længere fandt det meningsfuldt at sælge eller bytte de forskellige former for tjenester. Kapitlet afrundes med en delkonklusion, der besvarer specialets forskningsspørgsmål 2.

6.1 De rationelle unge kvinder

Med afsæt i valghandlingsteori kan man forstå, hvordan de unge kvinder som rationelle individer finder mening i salg og bytte af henholdsvis seksuelle, sociale og pornografiske tjenester.

6.1.1 Seksuel nysgerrighed og nemme penge

Louise fortæller, at hun oprindeligt startede med at sælge pornografiske tjenester via de sociale medier, fordi hun både var nysgerrig på at udforske sin seksualitet og fordi hun så det som en nem måde at tjene penge på:

Jeg tror helt fra starten, der tænkte jeg, at jeg gerne ville udforske min seksualitet og så begyndte det at udvikle sig. Fordi jeg kunne se, at andre havde solgt [adgang til lukkede konti på de sociale medier, red.] og billeder, og så tænkte jeg, at det var en god mulighed for at få penge. Fordi min mor hun var arbejdsløs på det tidspunkt. ... Så jeg skulle altid have et arbejde ved siden af studiet. Og så var det også bare en relativ nem måde at få penge. (Louise)

Louise fremhæver her pengene som en vigtig faktor for, at hun valgte at sælge adgang til billed- og videomateriale af sig selv i seksuelle situationer. Samtidig fremhæver hun også, at hun

oplevede en form for accept og seksuel validering fra sine betalende følgere: *"Og at der er andre, som også har den fetich og at det er okay at have sådan en underlig fetich. Jeg tror det var den bedste del af det"*. Louise fortæller altså, at pengene ikke var afgørende for hende. I stedet fremhæver hun, at *"den bedste del"* var muligheden for at kunne udforske sin seksualitet. Hun uddyber: *"... selvom det ikke er noget jeg gør længere, så tror jeg faktisk, at det fællesskab, der er på nettet, er meget rart. Ja, jeg synes det er meget rart at vide, at der andre, der gør sådan nogle ting"*. Stine fremhæver også en seksuel nysgerrighed og lyst til at eksperimentere, som et væsentligt element i sin beslutning om at sælge seksuelle tjenester. Om en af de relationer hun havde, fortæller hun:

Jeg fik så efter et par måneder en "sugarman", eller hvad man nu kalder dem, som jeg så bare holdt mig til. Og så lavede jeg sugar-aftaler, eller hvad man nu siger, med ham, hvor det mere var fantasien ved det. Så det blev trekanter og så videre. (Stine)

Stine fremhæver her hvordan hun sammen med sin *sugarman* kunne udleve seksuelle fantasier. Som tidligere belyst havde Stine på dette tidspunkt i sit liv en oplevelse af, at mænd kun var interesseret i hende for at få sex. Stine fremhæver, at hun bevidst besluttede, at hun ville begynde at have sex for penge og fortæller, at dette valg nok hang sammen med de forhold, som hun var vokset op under: *"Hvis man er vant til at være fattig, så gør man måske lidt flere drastiske ting for at få fat i penge end andre"*. For Stine var salg af seksuelle tjenester således en måde at løse en økonomisk vanskelig situation på, da hun på den måde kunne *"få fat i penge"*, som hun havde brug for på daværende tidspunkt, blandt andet til at finansiere et dagligt hashforbrug. Stine fremhæver: *"At få en økonomisk gevinst ud af det, var meget tiltalende for mig"*. Samtidig oplevede Stine også det at sælge seksuelle tjenester for materiel kompensation, som en måde hvorpå hun kunne udforske sin seksualitet. Stine uddyber: *"... det var ren forretning, når man tænker det på den måde. Når det kun bliver ren transaktion og køb af sexydelser"*. Både Louise og Stine fremhæver således, at udforskning af deres seksualitet var en medvirkende årsag til, at de fandt salg af henholdsvis seksuelle- og pornografiske tjenester attraktivt og som en nem måde at tjene penge på. Vi kan altså se, at Louise og Stine fandt mening og nytte i at sælge seksuelle og pornografiske tjenester, da det både sikrede dem den nødvendige materielle kompensation i form af penge, og samtidig bidrog til en seksuel validering, som de begge fremhæver som noget, der havde en positiv betydning for dem. Ifølge valghandlingsteori kan vi som

udgangspunkt antage, *"at aktørerne er rationelle, og at de maksimerer egne interesser, givet deres objektive ressourcer og præferencer"* (Hagen, 2003:220). Med dette in mente kan vi se, at Louise og Stine har benyttet deres ressourcer i form af deres krop og seksualitet. Ud fra de unge kvinders fortællinger ser vi, at deres rationale var, at de ved at udforske deres seksualitet samtidig kunne maksimere deres interesser i forhold til materiel kompensation i form af penge. Vi kan dermed se, at både Louise og Stine fandt mening i at sælge seksuelle og pornografiske tjenester, da det var relativt nemt og nyttigt for dem.

Ligesom Louise og Stine, fremhæver Julie også en seksuel nysgerrighed som havende betydning for hendes beslutning om at indgå i sugardating. Om hendes forventninger til mødet med mændene fremgår det, at Julie var bevidst om, at der var tale om en bytterelation imellem dem. Hun forestillede sig dog, at udvekslingen skulle komme til udtryk på mere almindelige datingvilkår frem for *"rough sex og her er dine penge"*, som hun beskriver det. Om hvad der var vigtigt for Julie, fortæller hun: *"At vi kunne tale om seriøse ting"*. Hun uddyber:

Jeg ved, at mange har den her opfattelse af, at så får man penge og så har man sex, men det var ikke kun sådan. Der var konversationer, ikke kun det der seksuelle. Der var også det emotionelle. Det synes jeg var positivt. Hvis det kun var sådan, at nu har vi sex og så skal du ud, så ville jeg have en lidt mere negativ følelse, tror jeg. (Julie)

Julie fremhæver her, at den emotionelle kontakt i de relationer hun indgik i havde en positiv betydning for hende, og hun ville have haft en *"mere negativ følelse"*, hvis det udelukkende handlede om at udveksle sex for penge. Hun understreger, at det havde en afgørende og positiv betydning for hende, at hun fik penge af mændene til gengæld for sit selskab. Som eksempel herpå fremhæver Julie en oplevelse, hvor der opstod en form for misforståelse omkring relationen og det økonomiske aspekt heri:

... der var en date, hvor jeg følte, at det var en date og ikke en sugardating ting. Han sagde også til mig... at han ikke havde lyst til at give mig penge. Han ville gerne møde mig igen, men så skulle det være en ordentlig date. Det synes jeg var helt vildt mærkeligt. ... Jeg forstod bare ikke at han var på den [sugardating, red.] side. Det var måske bare mig, der havde en forventning om, at man skal give penge der. (Julie)

Selvom Julie fortæller, at hun vægtede de *socialle tjenester*, har hun også flere gange solgt *seksuelle tjenester*, da den materielle kompensation herved var større. Om forskellen på møder med henholdsvis *socialle* eller *seksuelle tjenester* fortæller Julie: *"Når vi spiste fik jeg ca. 1.000 kr. Men ved det andet møde fik jeg 2.500 kr."* Julie fandt altså også mening i at sælge tjenester af social og seksuel karakter, da det var nyttigt for hende med henblik på at opnå den kombination af materiel- og oplevelsesorienterede kompensation, som hun ønskede.

6.1.2 Fra sex for stoffer, til pornografi for penge

Som tidligere belyst fortæller Camilla, at hun allerede som helt ung teenager var afhængig af stoffer og i denne forbindelse blev tilbudt en mulighed for at sælge seksuelle tjenester for materiel kompensation i form af stoffer. Camilla fortæller, at da hun i første omgang blev præsenteret for tilbuddet, afslog hun det blankt og oplevede ikke, at det var en mulighed. Efter en rum tid ændrede hun dog mening og fremhæver, hvordan behovet for at ryge hash i sidste ende var større end behovet for at passe på sig selv. Camilla indvilgede derfor i at have sex med ham, som solgte stoffer, for at få adgang til stofferne, da hun ikke oplevede at have andre muligheder på daværende tidspunkt. I Camillas fortælling bliver det ligeledes tydeligt, hvordan hun i flere tilfælde har forholdt sig til forskellige muligheder og i den konkrete situation har valgt den løsning, der på daværende tidspunkt gav mest mening og nytte for hende. Camillas nøgterne og på sin vis kalkulerende tilgang til at sælge seksuelle tjenester for at få stoffer, bliver endnu tydeligere, når hun fortæller om sine overvejelser, da der opstod en ny mulighed for at finansiere sit stofmisbrug. Camilla blev tilbudt at optræde som pornografisk model da hun var 15 år gammel. Camilla fortæller om sit valg om at sige ja til tilbuddet: *"... og det giver bedre på en eller anden måde. Han giver et større udbytte og det kræver noget lidt andet af mig. Noget lidt mindre af mig på den måde"*. Camilla sagde altså ja til at få taget pornografiske billeder, da hun oplevede, at det gav et *"større udbytte"*. Hun uddyber:

Og for mig lander det ligesom helt ned i sådan – altså, jeg har gået i noget tid og været sådan okay, jeg har brug for at få det her stof, fordi jeg føler ikke, at jeg kan fungere uden, fordi en tristhed så vælter for meget frem. ... For mig er det ligesom en puslespilsbrik der falder på plads. Altså sådan helt "okay, det er jo det, jeg gør". Så det siger jeg ja til og det fortsætter faktisk i to eller tre år tror jeg. (Camilla)

Da hun var 15 og indtil hun var 18 år gammel solgte Camilla således pornografiske tjenester, som hun stod model til ca. en gang hver anden uge. Om hvor mange penge hun fik til gengæld fortæller hun: *"Hvis det var nogle lidt lettere billeder, kunne jeg få 1.000 kr. og hvis det var lidt mere kunne jeg få helt op til 3.500 kr."* På daværende tidspunkt havde Camillas misbrug udviklet sig, og hun supplerede med hårde stoffer som ecstasy og kokain. Tilbuddet om at sælge pornografisk materiale oplevede hun som *"en puslespilsbrik, der falder på plads"*. Camilla fremhæver, at fotografen, der betalte hende var meget respektfuld og forstående overfor hendes grænser. På den måde oplevede Camilla, at hun kunne få flere penge til gengæld for at yde mindre, da grænseoverskridende sex ikke længere var en nødvendig del af puslespillet, og hun oplevede også at blive respekteret og forstået i relationen. Camilla anså altså denne løsning som den bedste mulighed for at finansiere sit stofmisbrug.

Valghandlingsteori pointerer, at *"den rationelle aktør maksimerer forskellen mellem fordele og ulemper"* og *"vil vælge den handling, der giver det bedste resultat"* (Hagen, 2003:227). Vi kan i Camillas fortælling se, hvordan hun netop sammenholder fordele og ulemper, herunder hvad hun skal yde, og hvad hun får ud af det, i de to situationer. Vi kan altså udlede, at Camilla finder mening i at stå model for og sælge pornografiske tjenester, da hun umiddelbart vurderer, at hun ved dette handlingsalternativ får større materiel compensation for at yde mindre, ved at sælge pornografiske tjenester fremfor seksuelle tjenester. Vi ser dermed, hvordan Camilla skaber mening i at sælge pornografiske tjenester, da dette alternativ er at foretrække for hende, og hun derved kan maksimere nytten og *"puslespilsbrikken falder på plads"*.

6.1.3 Frihed og Kærlighed for seksuelle tjenester

I modsætning til de øvrige kvinder, fortæller Anna, at hun aldrig har modtaget materiel compensation for de seksuelle tjenester hun har udført. Da Anna var i starten af 20'erne flyttede hun sammen med en kæreste, som hun var i et forhold med i to år. Ligesom i Annas øvrige eksempler var der heller ikke her tale om en eksplicit byttehandel mellem Anna og hendes kæreste. Ikke desto mindre oplevede Anna i høj grad, at hun måtte give seksuelle tjenester til gengæld for *"psykiske ting"*. Hun fortæller herom:

[H]vis jeg ville være kærester med ham, så skulle jeg makke ret for det han ville. ... Så der blev det en byttehandel også, fordi selvom jeg ikke havde lyst til det, så blev jeg nødt til at gøre det. Jeg havde ikke noget valg. Så for mig har det altid været psykiske ting. (Anna)

Annas ekskæreste var meget dominerende overfor hende, og herom fortæller hun:

Han var ekstremt kontrollerende og manipulerende. ... hvis jeg ville have lov til at gå ud med mine veninder og drikke drinks torsdag, det var han ikke fan af. Jamen så skulle jeg være med på, at vi havde analsex onsdag for eksempel. Det kunne jeg ikke sig nej til. Hvis jeg sagde nej, så var det ikke tilladt, at jeg gik ud og drak drinks med mine veninder. Så jeg købte mig selv frihed på den baggrund, hvis man kan sige det sådan. (Anna)

Anna fortæller her, hvordan hun på den ene side mere eller mindre bevidst, brugte seksuelle tjenester til gengæld for, at hendes kæreste ikke forlod hende. Samtidig beskriver Anna også, hvordan hun brugte selv samme tjenester som en form for strategi til at "købe sig til frihed" væk fra kæresten. Anna fremhæver dog også, hvordan hun fik andet end frihed, når hun "makkede ret":

[M]an følte sig da som verdens centrum, når man makkede ret og byttede de der ting. Så gav han mig også alt det jeg gerne ville have. Så var det dyre caféer og dyre restauranter og al den kærlighed jeg overhovedet kunne bruge. Gaver, dyre gaver. Rejser og sådan. Jeg fik hvad jeg ville have, når jeg gjorde de der ting. (Anna)

Anna oplevede, hvordan hun blev forkælet med ting som gaver, middage og rejser samt masser af "kærlighed", når hun "byttede" med de seksuelle tjenester, som kæresten gerne ville have. Det kan således siges, at Anna i forholdet til kæresten byttede seksuelle tjenester til gengæld for "kærlighed" i form af opmærksomhed og tryghed, men at hun samtidig brugte selv samme tjenester til at købe sig til en "frihed", der ellers ikke var hende forundt. Ifølge valghandlingsteori er nytte ikke identisk med penge, ligesom man ikke kan opstille en objektiv målestok for nytte (Hagen, 2003:228). I stedet må vi betragte nytte som værende individuelt og kontekstbestemt, da nytteværdien afhænger af den enkeltes subjektive oplevelse af nytte i den konkrete situation (Hagen, 2003:228). Hvis vi anlægger denne optik, kan vi forstå, hvordan Anna finder mening i at bytte seksuelle tjenester. Vi kan her se, at Anna havde forskellige

vurderinger af nytten af sine tjenester, og det hun får til gengæld (hendes kompensation), er afhængigt af, hvad hun i den givne situation ønskede at opnå: kærlighed eller frihed fra en dominerende kæreste.

6.1.4 At finde mening i nytten

Som redegjort for i det teoretiske afsnit, forholder valghandlingsteori sig ikke til, hvorvidt aktørernes valg og de handlingsalternativer der vælges mellem, er retfærdige eller moralsk forsvarlige. Valghandlingsteori fokuserer på, hvordan et givent valg bidrager med størst nytte for det enkelte individ, i den specifikke kontekst. Valghandlingsteori fremhæver dermed, at: *"Vi kan sige, at personen maksimerer nytte, så længe vi er opmærksomme på, at det ikke betyder andet end at aktøren gør det, han mest foretrækker. Ét alternativ indeholder mere nytte end et andet, fordi det er foretrukket, ikke omvendt"* (Hagen, 2003:228). Det er her vigtigt at fremhæve, at der med valghandlingsteori netop altid er tale om, at der skal træffes et valg om handling, blandt flere muligheder. Som vi ser i Camillas fortælling, vælger hun som helt ung at have sex med en fyr til gengæld for stoffer, da hun foretrækker dette frem for alternativet, som er at undvære stofferne. Vi ser efterfølgende, at hun vælger at stå model for pornografiske tjenester mod kontant betaling, da hun foretrækker dette, frem for seksuelle tjenester for stoffer. Vi ser tilsvarende, hvordan Anna finder mening i grænseoverskridende sex med sin kæreste, da hun foretrækker dette, fremfor at undvære henholdsvis hans kærlighed eller sin frihed. Det samme ser vi, når Louise og Stine fremhæver, hvordan de kan få *"nemme penge"* ved at tilbyde henholdsvis *seksuelle og pornografiske tjenester*. Ligesom Julie formår de at kombinere den kategori af tjenester, som de hver især foretrækker, med netop den type af kompensation, som de hver især finder mest værdifuld og nyttig. Med udgangspunkt i valghandlingsteori bliver det tydeligt, at de unge har anvendt deres krop og seksualitet som et middel til at opnå et givent mål. Vi ser også, at de unge kvinder kontinuerligt foretager nyttekalkuler for at optimere deres valg og handlinger. Det bliver her tydeligt, hvordan de ved at opveje fordele og ulemper, med indsatser og udbytte, formår at vælge blandt forskellige handlings- og løsningsalternativer og udvælge det sæt af handlinger, der medfører størst subjektiv nytte for dem hver især. De unge kvinder finder altså mening i at sælge og bytte tjenester af seksuel, pornografisk eller social karakter, fordi det ud af de handlingsalternativer de hver især stilles overfor, er netop den løsning og det valg, der bringer dem størst nytte.

6.2 Positiv opmærksomhed og at føle sig værdsat

Den generelle kritik af valghandlingsteori går på, at selv om teorien rigtig nok fremhæver, at mennesker handler med henblik på at opnå maksimal nytte for sig selv, så undervurderer denne optik det faktum, at mennesker også handler ud fra andre hensyn end blot nytte (Ejrnæs & Guldager, 2008:59). Der kan således være tale om andre former for rationalitet, end blot den nyttebaserede. En af forløberne for valghandlingsteorien, George C. Homans, hævdede, *"at menneskets higen efter anerkendelse er et universelt motiv, og at social adfærd bør betragtes som byttehandlinger"* (Hagen, 2003:221). Derfor giver det mening, at vi inddrager både valghandlingsteori og Honneths anerkendelsesteori, når vi ønsker at undersøge, de unge kvinders motiver for at indgå i relationer med salg og bytte af seksuelle tjenester, samt forsøge at forstå, hvordan de finder mening heri. Når kvinderne fortæller om deres oplevelser med at bytte og sælge tjenester af social, seksuel og pornografisk karakter får man nemlig også et indtryk af, at en af årsagerne til, at de fandt det meningsfuldt var, at de oplevede at blive værdsat og anerkendt i de relationer, som de indgik i. Et gennemgående træk i de unge kvinders beskrivelser er, at de fremhæver, hvordan de på forskellige måder oplevede at få en positiv opmærksomhed i relation til at sælge og bytte disse former for tjenester, og at de taler om dette som positive erfaringer. Som eksempel herpå er Louise, der har solgt pornografiske tjenester over sociale medier og derfor ikke indgik nogle fysiske relationer. I stedet fremhæver hun, at hun oplevede det som en positiv belønning, når hun fik anerkendende tilkendegivelser fra sine betalende følgere. Om hvad det gjorde for hende at få opmærksomhed fra sine følgere uddyber hun: *Jeg tror det med opmærksomhed og at få valideret min seksualitet. ... Det var rart at få bekræftet af andre. Jeg tror det var den bedste del af det".* Louise fremhæver her, hvordan opmærksomheden og bekræftelsen fra sine betalende følgere var den bedste del ved at sælge pornografiske tjenester. På den måde oplevede hun, at få valideret sin seksualitet, der involverede en nichepræget fetich. For Louise var det at sælge pornografiske tjenester altså en måde, hvorpå hun følte sig værdsat for sin seksualitet. Flere af kvinderne beskriver, hvordan det at sælge eller bytte tjenester af seksuel, materiel eller social art medførte, at de følte sig værdsat af andre. Camilla beskriver også dette forhold:

Jeg tænker især med denne her fyr, som jo tog billeder af mig. Ham tænker jeg egentligt også gav mig noget positivt med. For det første lige præcis den her anerkendelse og fordi han jo fortalte mig, altså han var jo enormt kærlig og omsorgsfuld overfor mig. Han fortalte, at jeg

var smuk og at jeg var dejlig. Så han gav mig på en eller anden måde... noget selvværd.
(Camilla)

Camilla beskriver således, hvordan hun følte sig anerkendt af ham, der betalte hende for at levere pornografiske tjenester, da hun følte, at han var kærlig og omsorgsfuld overfor hende, hvilket gav hende et øget selvværd. Camilla fortæller desuden, hvordan hun meget tidligt i sine ungdomsår oplevede, at til trods for, at hun måtte give seksuelle tjenester til gengæld "*har jeg fået smag for det her med at få opmærksomhed fra drenge og at det er dejligt at føle, at man er noget værd for dem*". Også Anna fremhæver, hvordan hun som følge af at bytte seksuelle tjenester til gengæld for forskellige former for oplevelsesrelaterede goder fik en følelse af at være noget værd. Ligesom flere af de andre unge kvinder fortæller hun, hvordan den emotionelle kontakt i relationen til de drenge og mænd, som hun indledte en relation til, havde en afgørende betydning for hende. I den forbindelse beskriver Anna eksempelvis en situation, hvor udsigterne til et mere emotionelt nærvær var årsagen til, at hun indgik i en relation, hvor hun byttede seksuelle tjenester. Herom fortæller hun:

Så skulle han kunne ringe til mig og så skulle jeg troppe op... Fordi så var der jo også denne her dag i morgen, hvor vi kunne gå ud og spise. Så blev det det her sociale igen. Altså jeg inviterer dig på date, hvis du kommer herover.... Det var sådan en "jeg lover, at vi går ud og spiser, hvis du kommer herover nu". Hvor jeg også var sådan, jamen jeg vil rigtig gerne ud og spise og jeg vil rigtig gerne ud at date og var rigtig glad for ham og det vidste han også. Så han brugte det til, at hvis du lige kommer herover og hygger med mig i nat, så inviterer jeg dig ud i morgen og det skete bare aldrig rigtig. (Anna)

Anna beskriver altså, hvordan fyren lovede hende en date, hvis hun til gengæld ville "*troppe op*" og have sex med ham. Hun fremhæver, at udsigterne til denne date og det mere intime og emotionelle nærvær var årsagen til, at hun valgte at have sex med ham til gengæld herfor. Også Julie understreger, hvordan hun ikke var begyndt at give seksuelle og sociale tjenester til gengæld for forskellige former for compensation, hvis det udelukkende handlede om sex for penge:

Det jeg synes var positivt var at have nogen, man kunne tale med. Bare at dele tingene. Der var jo ham her manden. Der talte vi om personlige ting. Når vi var på denne her date, så talte vi

også om hans far, som også var alkoholiker. Vi "bondede" sådan lidt. Det synes jeg var positivt. (Julie)

Julie fremhæver, at det følelsesmæssige nærvær i form af mere personlige og seriøse samtaler i de relationer hun indgik i, havde en mere positiv betydning for hende.

6.2.1 Vejen til anerkendelse

Når de unge kvinder fortæller om hvilke gode erfaringer de har haft i forbindelse med at bytte og sælge seksuelle, sociale og pornografiske tjenester, fremhæver de stort set alle sammen, hvordan det at få opmærksomhed, anerkendelse og emotionelt nærvær var positivt for dem. De fremhæver hver især episoder og situationer, hvor de oplevede en form for anerkendelse. For at få en mere nuanceret forståelse af, hvilken betydning denne anerkendelse har for de unge, kan der drages paralleller til Axel Honneths anerkendelsesteori. Honneth understreger, at anerkendelse er en grundlæggende betingelse for, at mennesker kan have et positivt forhold til sig selv, men vi er afhængige af andre mennesker for at være i stand til at udvikle en selvbevidsthed og et positivt selvforhold (Juul & Høilund, 2015:23). På baggrund af denne forståelse af, hvad anerkendelse indebærer og betyder for os mennesker, giver det derfor mening, når de unge kvinder fortæller, hvordan det at opnå anerkendelse som en del af at sælge eller bytte tjenester havde en positiv betydning for dem. I Honneths optik er anerkendelse i nære relationer nemlig et fundamentalt behov for mennesker og en forudsætning for, at den enkelte kan udvikle en grundlæggende selvtillid. En form for selvforhold, der kun kan opnås i intime sociale relationer (Honneth, 2006:11). Vi kan anskue de unges motivation for at indgå i udvekslende relationer ud fra denne forståelse af anerkendelse som et grundlæggende menneskeligt behov. Med afsæt heri kan vi forstå de unges motivation for at indgå i salg og bytte af seksuelle, sociale og pornografiske tjenester som et udtryk for, at de den vej igennem opnåede en følelse af at blive anerkendt eller i nogle tilfælde havde en forhåbning eller et ønske om at blive det. En anerkendelse, der ifølge de unge selv gav dem en følelse af at være værdsat, en følelse af øget selvværd og sågar følelsen af at have en identitet, som Anna beskriver det. Honneth understreger dog det vigtige forhold, at anerkendelse kun kan opnås i gensidighed (Juul & Høilund, 2015:23). Til trods for at de unge således beskriver en meningsfuldhed på baggrund af, at de enten følte sig anerkendt eller havde et ønske om at blive det, så vil det blive

beskrevet, hvordan det for flere af de unge kvinder endte med, at de i sidste ende opnåede det stik modsatte som en del af det at sælge eller bytte seksuelle tjenester.

6.3 Når grænser bliver overtrådt

Som det er blevet belyst i de foregående afsnit, kan man af de unge kvinders beskrivelser udlede, at det var meningsfuldt for dem at bytte og sælge seksuelle, sociale og pornografiske tjenester, da det på forskellig vis havde en nytteværdi for dem hver især samtidig med, at flere af dem oplevede, at de herigennem fik en form for anerkendelse. Det er dog et gennemgående fællestræk i kvindernes historier, at de alle sammen fremhæver en række udfordringer i forbindelse med at sælge og bytte seksuelle tjenester, som var en medførende årsag til, at de valgte at stoppe - uanset hvad deres motiv og intention var med at gøre det i første omgang. I den forbindelse fremhæver både Anna, Julie og Camilla, hvordan deres fysiske og seksuelle grænser blev overtrådt gentagne gange i de udvekslende relationer, de indgik i. Herom fortæller Anna: *"Det var både i de seksuelle ting der blev lavet, som jeg ikke havde lyst til. Kvælertag og analsex og sådan noget, som jeg overhovedet ikke havde lyst til. Ting, som gjorde decideret ondt på mig"*. Julie fortæller også, at hun flere gange har oplevet, at hendes grænser er blevet overtrådt: *"Men jeg kan godt føle, at det er svært at sætte grænser. Jeg ved ikke hvorfor det er svært, men man kender heller ikke personen helt 100%. Så jeg kan godt være bange for at sige nej"*. Hun fremhæver, at det har været svært for hende at sige fra i relationerne, og at hun ligefrem har været bange for det. Julie fortæller også om en anden episode, hvor hendes grænser blev overtrådt i en grad, hvor hun følte, at hun blev seksuelt udnyttet:

Jeg skrev sammen med en mand og vi besluttede os for at ses. Han sagde også, at han ville lave mad og hygge med film. Jeg var sådan lidt naiv og tog til [storby]. Og det han sagde var ikke falsk, han lavede også god mad og vi spiste. Jeg var 18 år på det tidspunkt og han serverede meget alkohol... Jeg blev rigtig fuld. Han spurgte ikke rigtig, men tilbød en joint. Bagefter fik jeg det rigtig dårligt af at mixe alkohol og weed. Jeg fik det rigtig dårligt og husker ikke så meget. Men jeg kan godt huske at vi havde sex. Jeg synes ikke, at det var den sjoveste oplevelse og jeg prøvede sådan at fortrænge det lidt. Det var en lidt mærkelig situation at være i, for jeg kan virkelig ikke huske, at jeg havde lyst til at have sex, men det havde vi, for jeg spurgte ham næste dag. Jeg havde en følelse af, at han udnyttede mig, men jeg havde slet ikke modet til at ringe til politiet. Jeg var jo selv gået ind i denne her verden af sugardating. (Julie)

Julie beskriver her sin første oplevelse med at sælge seksuelle og sociale tjenester som 18-årig igennem en hjemmeside for sugardating. Julie har svært ved at huske præcis, hvad der skete, da hun var påvirket af alkohol og stoffer. Hun husker dog ikke, at hun havde lyst til sex og hun følte sig udnyttet af manden. Ligesom Anna og Julie, så fortæller også Camilla, hvordan hun oplevede, at hendes grænser blev overtrådt. Camilla fortæller, hvordan hun følte sig "brugt" og i begyndelsen "hadede" at have sex med fyren, som gav hende hash til gengæld. Hun beskriver dog også, hvordan hun med tiden vænnede sig til det og fremhæver i den forbindelse: *"Jeg oplever, at mine grænser bliver rykket, fordi at andre ikke accepterer dem og fordi jeg også på en måde føler, at jeg bliver nødt til at rykke dem, for at jeg kan blive ved med at være i det"*. Både Anna, Julie og Camilla beskriver således, hvordan de oplevede, at deres grænser gentagne gange blev overtrådt i forbindelse med, at de byttede og solgte seksuelle tjenester, og at dette fik betydning for, at de valgte at stoppe. I den forbindelse fortæller Julie, at det i sidste ende blev mere skadende for hende at sælge seksuelle og sociale tjenester, og hun siger: *"Jeg tror egentlig bare, at det er destruktivt. Det er bare min holdning. Jeg har svært ved at se, hvordan det kan være en god ting"*. Julie fortæller, at hun valgte at lukke sin sugardating profil og ophæve relationerne til de mænd, som hun havde mødt herigennem, da hun oplevede, at det ikke var godt for hende. Både Camilla og Anna beskriver yderligere, hvordan deres selvbillede og selvværd gradvist blev degraderet i forbindelse med at sælge og bytte forskellige former for tjenester i takt med, at deres grænser gang på gang blev overtrådt. Herom fortæller Camilla: *"Jeg føler overfor mig selv, at jeg ikke er noget værd. Så mine grænser betyder heller ikke så meget, hvis man kan sige det sådan"*. Hun uddyber:

... noget som jeg også sådan her bagefter har døjet rigtig meget med, det er hele ens selvbillede og hele ens, hvad er det jeg er værd.... Jo mere jeg går ud over mine egne grænser og jo mere jeg tillader, jo mindre værd kommer jeg også til at føle mig. Altså jeg får sådan en helt adskillelse imellem min krop og mit sind. Min krop er ligesom bare en ting og den kan man ligesom gøre ting med.... Jeg kom til at føle mig som meget meget lidt værd og som sådan et objekt, der ligesom bare kunne gøres noget ved. Og det tror jeg faktisk for mig var det sværeste. Altså jeg fik virkelig nedbrudt hvem det var, at jeg var. Og kom lidt til at lade andre folk træde på mig på en eller anden måde fordi, at det var lige meget. (Camilla)

Camilla fortæller således, hvordan hun fik overtrådt sine grænser i forbindelse med at sælge seksuelle tjenester til en grad, hvor hun ikke længere følte, at hun var noget værd. Anna

beskriver også, hvordan hun i takt med at hendes grænser gentagne gange blev overskredet i forbindelse med at bytte seksuelle handlinger udviklede et selvbillede, hvor hun i lighed med Camilla fremhæver, at hun til sidst ikke opfattede sig selv som andet end "sex":

Mit selvbillede til sidst var jo, at jeg var ikke andet end sex. ... der var jo ikke andet folk ville have i mig. Der var ikke nogen personlighed, der var spændende åbenbart. Så det eneste jeg kunne give dem, det var min krop og jeg kunne lige så godt give dem den med det samme.
(Anna)

Hun uddyber:

Altså jeg endte med at få en belastningsreaktion med min ekskæreste. En svær belastningsreaktion af det.... Jeg blev indlagt på psykiatrisk i flere uger. Fordi jeg holdt op med at spise og jeg kunne ikke finde ud af at tage tøj på og jeg kunne ikke finde ud af at stå op og jeg kunne ikke finde ud af at gå i seng. Altså jeg var ude af stand til at tage vare på mig selv. Fuldstændig ude af stand til at tage vare på mig selv. (Anna)

Anna fortæller, at hun i takt med at hendes grænser blev overtrådt fik degraderet sit selvbillede og beskriver, hvordan hun endte med at blive indlagt på psykiatrisk afdeling med en svær belastningsreaktion. En belastningsreaktion der blev udløst af at være i det forhold, hvor hun byttede seksuelle handlinger til gengæld for immateriel kompensation i form af frihed. Både Anna og Camilla beskriver dermed ligesom Julie, hvordan det i sidste ende blev mere skadende end gavnligt for dem at sælge og bytte seksuelle tjenester og fortæller i den forbindelse, at dette også blev den afgørende årsag til, at de stoppede. Hvor Anna kom ud af forholdet til den dominerende kæreste efter sin indlæggelse fortæller Camilla også, hvordan hun efter et hospitalsophold på grund af sygdom fik lidt afstand til det hele. Dette gav hende muligheden for at reflektere over sin situation. Hun fortæller: "... der tænker jeg bare prøv at hør, det her er ikke sådan jeg skal ende op. Altså jeg skal ikke ende op med et misbrug. Jeg skal ikke ende op med at sælge mig selv eller sælge mig selv for penge og stoffer".

Som tidligere nævnt understreger Honneth, at anerkendelse kun kan opnås i gensidighed (Juul & Høilund, 2015:23). Når flere af kvinderne fortæller, hvordan de gentagne gange oplevede, at deres fysiske og seksuelle grænser blev overtrådt, kan det ses som et tydeligt udtryk for, at

anerkendelsen ikke var gensidig. Her kan der endnu engang drages paralleller til Honneths begrebsapparat for at få en forståelse af, hvilke skadende konsekvenser det fik for kvindernes selvforståelse, at de fik overtrådt deres grænser. Honneth beskriver en række *krænkelserformer*, som kan anskues som det modsatte af *anerkendelse*. Her kan Honneths beskrivelser af de kropslige krænkelser til en vis grad sidestilles med de former for fysiske og seksuelle grænseoverskridende handlinger, som kvinderne fortæller, at de er blevet udsat for. Honneth fremhæver, hvordan fysiske krænkelser i nære relationer, hvor en person fratages muligheden for frit at disponere over sin egen krop, kan anses som den mest grundlæggende form for personlig nedværdigelse (Honneth, 2006:176). Uanset om de unge har sagt fra eller ej i de situationer, hvor de er blevet udsat for fysiske og seksuelle grænseoverskridende handlinger, giver det mening at forstå konsekvenserne for dem ud fra denne begrebsramme. Ved denne form for krænkelser understreger Honneth, at den fysiske integritet og grundlæggende selvtillid kan lide varig skade (Honneth, 2006:13 og Juul & Højlund, 2015:27-28). Et forhold der bliver tydeligt, når Anna og Camilla beskriver, hvordan de endte ved et punkt, hvor de ikke anså sig selv som andet end et kropsligt objekt. Når flere af de unge dermed fremhæver, hvordan de oplevede grænseoverskridende seksuelle handlinger i lighed med Honneths krænkelser, er det derfor ikke uden følelsesmæssige konsekvenser for dem.

6.3.1 Fra lyst til krav

Hvor både Anna, Julie og Camilla beskriver, hvordan de oplevede, at deres grænser gentagne gange blev overtrådt, og at det havde store følelsesmæssige konsekvenser for dem, forholder det sig anderledes med Stine og Louise. Det hænger naturligt sammen med, at en af grundene til at de fandt det meningsfuldt at sælge henholdsvis seksuelle og pornografiske tjenester var, at de ønskede at udforske deres seksualitet. I stedet beskriver de, at det økonomiske aspekt blev en udfordring for dem, hvilket fik betydning for, at de valgte at stoppe. For Louise kom dette til udtryk ved, at det blev en stressende faktor for hende, at hun skulle levere billeder og videoer med en vis hyppighed. Et forhold, der var nødvendigt for at hun kunne tilfredsstille sine betalende følgers efterspørgsel. Herom siger hun:

Når jeg tænker tilbage på det tidspunkt, så havde jeg ikke så mange problemer med mine grænser. Men det var mere det, hvis jeg hele tiden skulle lægge billeder ud, selvom jeg ikke havde lyst til det. Men jeg gjorde det alligevel. Så var det måske der, at det gik lidt over mine

grænser. Selvom jeg ikke havde lyst til det den dag, så følte jeg, at jeg skulle gøre det. Og det var et tilfælde, hvor jeg ikke lagde billeder ud en dag og så fik jeg beskeder der sagde "hvorfor lægger du ikke billeder ud, hvad sker der?" Og så følte jeg virkelig, at jeg skulle gøre det.
(Louise)

Louise oplevede altså, at i takt med at antallet af betalende følgere voksede, så steg kravene samtidig også til hendes indsats om at skulle levere materiale oftere. I den forbindelse gik hun fra at lægge materiale op et par gange om ugen, når hun havde lyst, til at hun skulle skabe billeder og videoer nok til, at der var daglige opslag af hende. Hun uddyber:

Så det var lidt svært, fordi jeg startede på en meget uskyldig måde. Jeg ville bare gerne udforske min seksualitet. Men så kom det til et punkt, hvor der var så meget pres på. Jeg skulle lægge billeder ud, fordi der var nogen som betalte for det. Så det gik fra en fritidsinteresse til et job næsten og det var dér, det begyndte at blive svært. Jeg ville næsten hellere... Altså pengene var rart, men på en eller anden måde ville jeg næsten hellere ikke gøre det for penge. Fordi så har man ikke det pres på om, at man skulle gøre noget bestemt. (Louise)

Selvom Louise oprindeligt fandt det meningsfuldt at sælge pornografisk materiale beskriver hun også, at det økonomiske element ødelagde den positive oplevelse, da det stillede krav til, hvor hyppigt hun skulle levere materiale. Et forhold hun beskriver som grænseoverskridende, fordi det at dele billeder og videoer gik fra at være lystbetonet til at blive et krav. Hun giver udtryk for, at denne del har været den største udfordring for hende, og at dette også var årsagen til, at hun valgte at stoppe: *"Men det kom på et tidspunkt, at jeg besluttede mig for at stoppe det. For det krævede meget energi og det var ikke noget, jeg havde lyst til at gøre fremadrettet i mit liv".* Ligesom Louise fortæller Stine, at hun ikke oplevede, at hendes seksuelle grænser blev overtrådt som en del af det at sælge seksuelle tjenester. Herom fortæller hun: *"De følgevirkninger jeg har fået for det, har aldrig været for dét jeg lavede, altså sexdelen, for det kunne jeg godt lide. Jeg synes at det passede til mig. Jeg havde ikke noget problem med dét aspekt".* Stine valgte alligevel at stoppe med at sugardate, da hun oplevede, at det til sidst kun handlede om penge for hende, og at det derfor blev en form for misbrug:

Det resulterede i, at det gik fra den seksuelle lyst til pengetrang til sidst. Det blev udelukkende fokuseret på pengene til sidst, og det var også der, hvor det stoppede med at være sjovt og

noget jeg gad, fordi det ikke var seksuelt tilfredsstillende at gøre den slags mere, fordi i mit hoved handlede det om pengene til sidst. Og så går det fra at være forbrug til misbrug, hvis man kan forklare det sådan. (Stine)

Louise og Stine beskriver således, hvordan dét at de modtog betaling for deres tjenester - hvilket oprindeligt var med til at gøre det attraktivt for dem – efterhånden fik større negative konsekvenser for deres liv, da det ødelagde deres seksualitet. Når Louise og Stine beskriver, hvordan pengene fik indflydelse på deres seksualitet, får man indtryk af, at de med tiden oplevede det som en udfordring at bevare deres grænser. For Louise ses dette ved, at hun skulle levere pornografisk materiale på baggrund af sine betalende følgers krav frem for sin egen lyst. Og for Stine ved, at hun oplevede en afhængighed og trang efter pengene som gjorde, at det blev en udfordring for hende at bevare og prioritere sine egne grænser. Forhold som fik betydning for, at det efter en længere periode ikke længere var meningsfuldt for dem at indgå i disse relationer til trods for, at de i begyndelsen anså pengene og den seksuelle del som en attraktiv del af at sælge tjenester.

6.3.2 Meningen ophører på et tidspunkt

Af alle de unge kvinders beskrivelser fremgår det, som beskrevet ovenfor, hvordan de hver især på et tidspunkt oplevede, at det ikke længere var meningsfuldt for dem at indgå i relationer, hvor de solgte eller byttede forskellige former for tjenester, hvorfor de stoppede. Når de unge kvinder fortæller, hvorfor de valgte at stoppe, bliver det dermed tydeligt, at værdien eller meningen ved at sælge eller bytte de forskellige former for tjenester varierede for kvinderne – både imellem dem hver især, men også over tid for den enkelte. Her er det gennemgående for kvinderne, at de oplevede det som en udfordring at bevare deres grænser. Dette kommer til udtryk for dem hver især enten i form af direkte grænseoverskridende handlinger i de relationer, de indgik i, eller ved at pengene stillede krav til dem om at levere noget seksuelt, de ikke ønskede. Når de unge kvinder fortæller om deres erfaringer med at udveksle seksuelle, sociale og pornografiske tjenester er det således tydeligt, at det ikke er uden følelsesmæssige konsekvenser for dem. Her kan det siges at være paradoksalt, at de unge, der giver udtryk for, at de i særlig grad oplevede at føle sig værdsat i relationerne, i sidste ende også er de samme unge, der ender med at lide alvorlig skade på deres selvbillede og grundlæggende selvtillid. En

konsekvens som er direkte foranlediget af de fysiske og seksuelle grænseoverskridende handlinger, som de bliver udsat for som en del af det at sælge eller bytte seksuelle tjenester.

6.4 Delkonklusion

Hensigten med herværende analysedel har været at besvare specialets forskningsspørgsmål 2 om, *hvordan man kan forstå de unges meningsskabelse i forbindelse med salg og bytte af seksuelle tjenester*. Det er blevet belyst, hvordan man kan anskue de unge kvinder som rationelle i den forstand, at de på hver deres måde har fundet det nyttefuldt at indgå i relationer, hvor de solgte eller byttede forskellige former for tjenester ud fra den givne situation, som de befandt sig i. I den forbindelse fremhæver kvinderne på forskellig vis, at den kompensation som de fik til gengæld for de respektive tjenester, som de tilbød, havde afgørende betydning for dem - hvad end der var tale om materiel, immateriel eller oplevelsesorienteret kompensation. Her bliver det tydeligt, at kvinderne særligt fandt det meningsfuldt at indgå i relationerne, fordi de fik materielle ting som penge og stoffer til gengæld. Men de fremhæver også andre ting som for eksempel muligheden for at udforske sin seksualitet. Ved at opveje fordele og ulemper kan man således se, at de forskellige former for kompensation havde større nytte for dem end det forhold, at de skulle yder seksuelle, sociale eller pornografiske tjenester til gengæld for at få dem. Vi kan således se, at de unge bevidst har nyttekalkuleret og nyttemaksimeret som en del af deres meningsskabelse. Det er dog også tydeligt, at de alle sammen har fundet det meningsfuldt at sælge eller bytte deres respektive form for tjeneste, fordi de på den måde enten har oplevet at blive anerkendt eller fordi de har haft et ønske om at opnå anerkendelse. En anerkendelse, der ifølge de unge selv gav dem en følelse af at være værdsat, en følelse af øget selvværd og sågar følelsen af at have en identitet – følelser, som havde en positiv betydning for dem og dermed betydning for deres meningsskabelse. Af de unge kvinders fortællinger bliver det dog tydeligt, at uagtet på hvilken måde de oplevede det som meningsfuldt at sælge eller bytte seksuelle, sociale eller pornografiske tjenester, så valgte de på et tidspunkt at stoppe. For alle de unge gør det sig således gældende, at meningen på et tidspunkt ophørte for dem, fordi det i sidste ende var mere skadeligt end gavnligt for dem. Flere af dem fremhæver i den forbindelse, hvordan deres selvværd og selvbillede led alvorlig skade som følge af, at deres grænser gentagne gange blev overtrådt og dermed oplevede det modsatte af at blive anerkendt. Andre beskriver, hvordan pengene blev en faktor, der fik negative konsekvenser for deres

seksualitet, fordi det økonomiske aspekt i relationerne stillede en række krav til dem, der gjorde det udfordrende for dem at bevare deres egne grænser.

7. Om opvækstens betydning

I dette kapitel bliver det belyst, hvilke forhold i de unge kvinders opvækst, der kan forstås som betydningsfulde for, at de begyndte at sælge eller bytte seksuelle, sociale og pornografiske tjenester til gengæld for compensation. Kapitlet tager udgangspunkt i de unges egne beskrivelser af forhold i deres opvækst, og hensigten er at tydeliggøre, hvordan en række fællestræk går igen, når de unge kvinder beskriver deres tidlige ungdomsår og forholdet til deres nære omgivelser. Under hver sit afsnit vil det blive belyst, hvordan de unge oplever en række udfordringer relateret til henholdsvis deres familieforhold samt deres forhold til jævnaldrende. Efterfølgende vil der blive foretaget en opsamling, der ved hjælp af Axel Honneths anerkendelsesteori og fundene fra kapitel 6 diskuterer, hvordan man kan forstå de unges opvækst som betydningsfuld for, at de begyndte at sælge eller bytte seksuelle, sociale og pornografiske tjenester. Kapitlet afrundes med en delkonklusion, der besvarer specialets forskningsspørgsmål 3.

7.1 At føle sig overset og svigtet af sine forældre

Selvom de unge kvinder grundlæggende er vokset op under meget forskellige betingelser, så er det et gennemgående træk, at de oplever, at deres barndom og ungdomsliv har været udfordrende for dem. De fremhæver en række forskellige forhold, der har haft betydning for, at de oplever deres opvækst som problemfyldt til trods for, at de kommer fra meget forskellige familiemæssige baggrunde. Her fremhæver nogle af de unge, men ikke alle, at de kommer fra hjem præget af sociale udfordringer. Som et eksempel herpå fortæller Julie, at hun kommer fra et hjem, der var præget af farens alkoholmisbrug: *"Min far var alkoholiker, så det var et problem i vores hverdag"*. En anden af de unge kvinder, Stine, beskriver sin barndom og opvækst som turbulent og fortæller, at hun kommer fra en familie, hvor de *"... er meget disponeret for forskellige problematikker i livet med mange udfordringer"*. Stine er vokset op med sin mor og to søskende og fortæller mere uddybende om familiens situation: *"Jeg har ikke haft det bedste liv generelt. Min mor har været førtidspensionist, siden jeg var ca. 12 år. ... Vi har meget misbrug og psykiske sygdomme i familien. ... Så en lidt turbulent barndom og opvækst"*. Stine oplever altså ikke selv, at hun har haft *"det bedste liv"* og relaterer det til den familiemæssige baggrund, hun kommer fra, som har været præget af misbrug og psykisk sygdom i familien. At familien skulle leve på morens førtidspension havde desuden betydning for, at Stine er vokset op i en familie med et snævert økonomisk råderum. Herom fortæller Stine: *"Så jeg er også vokset op relativt*

fattig. Det har ikke været helt ekstremt, men det har været sådan, at vi måtte låne af andre for at få mad". Ligesom Stine er Julie også vokset op med en mor, der har haft psykiske vanskeligheder: "Min opvækst var ikke helt fantastisk. Min mor vil jeg beskrive som en samler, en horder. Hun var til tider psykisk voldelig, så det var ikke så godt i hjemmet". Derudover fortæller Louise, at familien havde et snævert økonomisk råderum som følge af, at moren var arbejdsløs: "... min mor hun var arbejdsløs på det tidspunkt. ... Så jeg skulle altid have et arbejde".

Hvor Julie, Stine og Louise kommer fra barndomshjem præget af problemer som misbrug, psykisk sygdom og arbejdsløshed med relativ fattigdom som følge, så kommer to af de unge kvinder i modsætning hertil fra familier, der tilhører den øvre middelklasse. Camilla og Anna fortæller, at de kommer fra det, der udefra set kan betegnes som en kernefamilie, hvor begge deres forældre er i arbejde. Om sin familiebaggrund fortæller Camilla:

Jeg er opvokset i Nordsjælland og er egentlig opvokset i en familie, der var ret normal sådan udefraset. Med villa og vovse og ligusterhæk. Min far var... direktør. Min mor hun havde en lederstilling... Så på den måde egentlig to ret velhavende forældre. (Camilla)

Camilla fremhæver således, at hun kommer fra et hjem med tilsyneladende ressourcestærke og velhavende forældre, der udadtil har givet et indtryk af at være et velfungerende hjem. En anden af de unge kvinder, Anna, kommer fra en baggrund, der på flere måder minder om Camillas i den forstand, at hun også er vokset op i et tilsyneladende ressourcestærkt hjem sammen med begge sine forældre. Anna beskriver selv sin familie som: *"En sund kernefamilie med forældre der altid arbejdede"*. Når de fem unge kvinder beskriver deres opvækst tegner der sig således et billede af, at der er stor forskel i forhold til deres socioøkonomiske baggrund, og hvorvidt deres hjem har været præget af sociale udfordringer eller ej.

Til trods for at de unge beskriver, at de er vokset op i meget forskellige barndomshjem, hvor nogle har været mere belastet end andre, så tegner der sig et klart billede af, at de alle sammen har en oplevelse af, at deres barndom var problematisk for dem, og at de havde det svært igennem deres opvækst. Her lægger de alle sammen vægt på forhold, der giver et indtryk af, at de har haft en mangelfuld relation til deres forældre og at de fremhæver dette som problematisk for dem. Som eksempel herpå fortæller Stine, at hun *"blev lidt overset"* af sine

forældre igennem barndommen, hvilket hang sammen med forældrenes forhold til hinanden. Stines forældre var skilt og havde et indbyrdes konfliktfyldt forhold. Herom siger hun: *"Min mor og far har altid hadet hinanden, så de kunne heller ikke rigtig tale sammen. Man var ligesom røberet mellem dem"*. Som følge af forældrenes konfliktfyldte forhold har Stines far skiftevis være inde og ude af billedet, og hun fortæller mere uddybende om forholdet til sin far: *"Min far har været meget ind og ud af mit liv. Jeg har ikke set ham konsekvent"*. Stine uddyber: *"Min far er jo den første rollemodel i mit liv, og han har svigtet mig gennem mit liv og de har ikke rigtig håndteret det, for det har de ikke kunnet de to, i hvert fald min far"*. Stine har altså oplevet gentagne svigt fra sin far og fortæller, at ingen af hendes forældre har formået at håndtere hverken det svigt eller de udfordringer, som hun har oplevet i barndommen, på en hensigtsmæssig måde. Om en konkret episode, hvor dette kom til udtryk fortæller hun:

Jeg kan huske første gang jeg græd hos min far ever, der sagde han, at jeg skulle holde kæft. Han er et meget sødt menneske, han er på ingen måde aggressiv eller noget, men han kan ikke håndtere følelser overhovedet. Min far er sådan en, der bliver nødt til at drikke for at udtrykke sine følelser. Han er meget fanget i fortiden... Så jeg har ikke kunnet henvende mig til ham. Og min mor er også super dårlig til følelser, så hende har jeg heller ikke rigtig kunne henvende mig så meget til. Hun har også så meget på sin egen tallerken, så det ville ikke give mening.
(Stine)

Som Stine her fremhæver, har hun ikke oplevet, at hun som barn kunne henvende sig til sine forældre, når hun havde brug for det. Hun fremhæver endda, hvordan faren direkte har afvist hende ved at sige, at hun skulle *"holde kæft"*, første gang hun græd over for ham. Stine er som sagt ikke den eneste, der er vokset op med en på flere måder mangelfuld relation til sine forældre. Flere af kvinderne fremhæver ligesom Stine, hvordan særligt relationen til deres far har været mangelfuld. Som eksempel herpå er Louise og Julie, der begge to mistede deres far i en ung alder. Her fortæller Louise, hvordan hun indtil faderens død i begyndelsen af sine teenageår kun havde en sporadisk kontakt til sin far som følge af forældrenes indbyrdes konfliktfyldte forhold. Hun fortæller:

Han var ikke rigtig i billedet. Han døde ... og før var de skilt. De havde det ikke særlig rart med hinanden. Min mor forsøgte virkelig at gøre ham til en dårlig person og sørgede for, at vi ikke havde et forhold til ham. (Louise)

Louise har altså ikke haft et nært forhold til sin far og om forholdet til sin mor fremgår det, at hun heller ikke her har oplevet en god relation. Som tidligere nævnt fortæller Stine, at hendes mor ydede psykisk vold over for hende. Hun specificerer ikke dette yderligere, men fremhæver i stedet en særlig episode, hvor moderens reaktion bed sig fast i hende. Louise er biseksuel og fortæller om dengang, hun delte denne intime kendsgerning med sin mor:

Jeg tror det var i 8. klasse. Altså, jeg er biseksuel og jeg ville fortælle hende om det. Og jeg fortalte hende om det og hun blev meget vred på mig og hun begyndte at sige; "Du er ikke lesbisk. Min datter er ikke lesbisk". Hun var virkelig sur på mig på grund af det. Det sidder lidt fast. Og efter det, der holdt hun mig lidt skjult ift. min seksuelle orientering. Der var jeg nok 13-14 år. Det fyldte ret meget. For det var også noget, som jeg lige var i gang med at opdage og finde ud af. (Louise)

Louise fremhæver altså, hvordan moren reagerede med foragt og fornægtelse overfor hende, da hun valgte at betro sig til hende omkring et intimt forhold og en ny opdagelse omkring sig selv, som havde stor betydning for hende. Louise beskriver en konfliktfyldt relation til sin mor og fremhæver morens håndtering af sin biseksualitet som en særligt svær periode i sine ungdomsår.

Julie, mistede som tidligere nævnt også sin far i en ung alder. Hun beskriver en barndom, der minder om Louises, da hun efter farens død vokser op alene med sin mor, som hun har en konfliktfyldt relation til. Julie er vokset op med begge sine forældre, indtil hun er otte år gammel, hvor faren begår selvmord. Om tiden efter farens død fortæller hun:

Bagefter begyndte min mor at date nye fyre, og det kunne jeg slet ikke håndtere. Jeg blev så sur og jaloux. Der var bare en dårlig stemning, hvor jeg var ked af det hver aften, græd rigtig meget og tænkte meget på min far. Jeg synes bare at livet var lort. (Julie)

Om morens håndtering af hele situationen og Julies sorg siger hun:

Jeg tror det er vigtigt at forstå, at min mor kommer fra en "religiøs" familie med meget gamle traditioner, hvor man ikke tager depression seriøst. ... man skal i hvert fald ikke tale med fremmede mennesker om det, man skal holde det i familien. Det er meget tabubelagt. (Julie)

Julie beskriver altså en opvækst, der har været præget af hendes sorg over farens selvmord. I stedet for at blive støttet og hjulpet igennem sin sorg fortæller hun, hvordan hendes følelsesmæssige tilstand i stedet var anledning til en række konflikter mellem hende og hendes mor, som ikke tog hendes depressive tilstand seriøst. I stedet blev Julies psykiske tilstand anset som forkert og skamfuld som følge af morens religiøse overbevisning.

Stine, Louise og Julie beskriver en opvækst, der udover at have være præget af en række sociale udfordringer også har været præget af en mangelfuld relation til deres forældre, hvor det er påfaldende, at deres fædre har været fraværende i en eller anden forstand. De beskriver, hvordan de på forskellige måder ikke har haft en nær relation til deres far og i stedet primært er vokset op sammen med deres mor, som de har haft en udfordret relation til. Her adskiller to af de unges beskrivelser sig, da både Camilla og Anna er vokset op sammen med begge deres forældre i hjem, hvor forældrene har været sammen. De har således haft en relation til begge deres forældre gennem hele barndommen, men når de beskriver denne relation bliver det tydeligt, at den har været præget af en række udfordringer og konflikter. Når Camilla og Anna beskriver, at de har haft en udfordrende barndom, så lægger de således i lighed med Stine, Louise og Julie vægt på, at denne oplevelse skyldes det forhold, som de har haft til deres forældre. Om sit forhold til sine forældre fortæller Camilla mere uddybende:

Min mor hun arbejdede rigtig meget. Jeg tror, jeg så hende to weekender om måneden. Og der sad hun nogle gange også og arbejdede derhjemme. ... Min far han arbejdede også meget, men han kunne arbejde meget derhjemme. Så vi havde rigtig mange af sådan nogle nannies, som var skiftende. (Camilla)

Camilla fortæller altså, at hun er vokset op i et velhavende hjem sammen med begge sine forældre, men at hendes barndom har været præget af forældrenes fravær. Når Camilla beskriver forholdet til sine forældre fremgår det, at de ikke blot har været meget fraværende i fysisk forstand. Hun fremhæver også et mentalt og følelsesmæssigt fravær:

De har i deres forhold et rigtig svært ægteskab. ... Så på mange måder er vi ... nogle børn, der er blevet overset lidt både sådan rent følelsesmæssigt, men også ved at mine forældre har haft enormt travlt med dem selv, deres karrierer og deres ægteskab ... Så på den måde er ... det ligesom vores nannies, der har taget hånd om os. Og de har skiftet rigtig rigtig meget. (Camilla)

Camilla beskriver således en barndom, hvor hende og hendes bror er blevet overset, fordi forældrene har været meget optaget af sig selv og hinanden. Da Camillas mor arbejdede meget ude, har hun ikke haft et særligt nært forhold til hende. I stedet er det primært faderen der var til stede i hjemmet. Om forholdet til sin far fortæller hun:

Han er sådan på den måde lidt følelseskold. ... Og han har jo været vores primæropdrager, fordi vores mor hun var så meget væk. Så han har altid været meget distræt og har egentlig altid siddet meget med sit hoved nede i en computer eller i en telefon eller i sine bøger. Han har omvendt også været enormt autoritær, så han har fx slået mig ... hvis jeg har gjort noget, som han ikke vil have. Eller lukket mig inde på værelset og sagt; nu bliver du derinde. (Camilla)

Camilla beskriver, hvordan faderen udover at være "følelseskold" både har slået Camilla og lukket hende inde på hendes værelse. Faren har således på mange måder haft en autoritær opdragelsesstil, som også kan genkendes fra Annas beskrivelser af sin far. Ligesom Camilla er Anna som sagt vokset op sammen med begges sine forældre, som hun fremhæver en konfliktfyldt relation til. Om sine forældre fortæller Anna: "De er sammen. De er lidt ældre end gennemsnittet. Det har altid været meget sådan, at man skulle opføre sig ordentlig og med stramme regler". Om forholdet til dem fortæller hun, at det var: "svært. Meget svært. Det var ikke fordi jeg ikke kunne med dem, men vi skændtes rigtig meget. Ja, havde svært ved at forstå hinanden...". Anna fremhæver altså i lighed med Camilla en far, der har haft en forholdsvis autoritær opdragelsesstil, og hun beskriver, hvordan hun ikke har følt sig forstået. Annas far har dog aldrig udøvet fysisk vold, og i stedet kommer hans måde at håndtere Anna på til udtryk verbalt: "Altså det var mange ting. ... Min far var særlig stram omkring det her med, hvordan man gik klædt og snakke med drenge og alle de der ting hvor, når jeg så udviklede mig på det, så fik jeg fandme hug for det". Hun uddyber: "... havde jeg fået mere end to øl, så fik jeg nærmest en over nakken... Det var bare skuffede forældre og en far, der råbte af mig og ikke gad at snakke med mig dagen efter. Så altså psykisk en over nakken". Anna fortæller altså i lighed med de andre unge, hvordan forholdet til hendes forældre var svært, og at deres relation var præget af konflikter.

Der danner sig særligt et mønster af, at ingen af de unge fremhæver, at de har haft en god relation til deres mor og far. I stedet beskriver de, hvordan relationen til deres forældre har være præget af forskellige former for konflikter og udfordringer. De unge fortæller, hvordan de på hver deres måde ikke har følt sig forstået af deres forældre og beskriver med egne ord, hvordan de i stedet har følt sig overset eller direkte svigtet.

7.2 Om forholdet til jævnaldrende

Når de unge kvinder beskriver deres opvækst, fremhæver flere af dem ikke kun en udfordret relation til deres forældre. Også i relationen til deres jævnaldrende, fortæller nogle af de unge, hvordan de oplevede det som en udfordring at indgå i sociale relationer med jævnaldrende. Andre af de unge fortæller, hvordan de omvendt søgte sociale fællesskaber som en måde at komme væk fra forholdene i hjemmet på, og at de dermed var en del af en større vennekreds. Både Camilla og Louise fremhæver, at de søgte mere og mere væk hjemmefra i begyndelsen af deres teenageår. De fortæller begge to, hvordan de fandt sammen med jævnaldrende, der havde en række udfordringer ligesom deres egne, herunder et stofmisbrug, særligt af hash. Herom fortæller Camilla: *Jeg kommer egentligt hurtigt til – sådan da jeg er 11-12 år gammel – til at fise rundt på gaden og møde nogle forkerte mennesker.* Og hun uddyber:

Jeg havde egentlig rigtig mange veninder. Alle mine veninder var ligesom mig selv – altså var også nogle piger, der havde nogle udfordringer. Rigtig mange af dem havde også et [stof]misbrug. Så mit sociale liv var egentlig meget rigt, jeg brugte meget tid sammen med mine venner og veninder. (Camilla)

Camilla fremhæver altså, at hun havde et rigt socialt liv, og Louise fortæller en lignende historie. Om sin vennekreds fortæller hun: *"Vi røg alle sammen hash og gik til mange fester. Vi gjorde mange ting, som ikke var hensigtsmæssigt at gøre som 15-16 årig".* Både Camilla og Louise var altså en del af en større vennekreds med andre unge, der røg hash ligesom dem selv. Om årsagen til sit hashmisbrug fortæller Camilla: *"Jeg begynder at have sådan en tristhed pga. hele den her barndom og det her behov for at være nogen og ikke føle, at man er nogen. I rigtig lang tid går jeg bare og er trist".* Louise fremhæver også, at forholdene i hjemmet er årsagen til, at hun begynder at ryge hash: *"Jeg havde faktisk et hashmisbrug i den tid jeg boede hjemme hos min mor. Hashmisbruget var i to år. ... Så jeg søgte nok mange ting, da jeg boede hjemme for at*

distrahere mig og håndtere mine følelser kan man sige". De fortæller begge to, hvordan deres hashmisbrug var en måde for dem at håndtere en række svære følelser relateret til forholdene i hjemmet og hermed også deres mangelfulde relation til deres forældre på.

I modsætning til Camilla og Louise fremhæver Julie, Stine og Anna, at de havde svært ved at indgå i sociale relationer med jævnaldrende igennem deres opvækst. De fortæller hver især, at det enten var en udfordring for dem at indgå i venskaber eller at de blev udsat for mobning. Som eksempel herpå fortæller Julie, hvordan hun efter faderens død holdt sig for sig selv og foretrak at være alene:

Inden min far gik bort var jeg ret glad og meget energisk med mange venner. Men bagefter det var sket, blev jeg meget sky, genert og havde ikke så mange venner i skolen. Jeg ville bare være alene tror jeg. (Julie)

Hun kobler selv dette til tiden efter faderens død, hvor Julie, som tidligere nævnt, boede alene med sin mor, som ikke anerkendte Julies sorg og depression efter farens død. Ligesom Julie fortæller Stine, at hun holdt sig meget for sig selv, når det handlede om sociale fællesskaber og forholdet til jævnaldrende. Hun siger herom:

Jeg tror ikke at det [forholdet til venner, red.] har været supergodt, men hele mit liv har jeg været meget introvert. Jeg holder mig for mig selv. Selvom jeg er fin nok til at agere i sociale sammenhænge, så er det ikke noget jeg foretrækker og [det er] noget, der giver mig angst. Det har ikke skadet mig så meget, men det har dog medført, at jeg i mange dele af mit liv, har været lidt den usynlige. Du ved, lidt den der går under radaren.... Det er ikke fordi jeg er blevet decideret mobbet, men der har da været nogle episoder.... Jeg er bare ikke blevet set. (Stine)

Stine fortæller altså, at det var udfordrende for hende at indgå i sociale fællesskaber og at hun ligefrem oplevede en angst herfor. Hun fremhæver selv, at hun som person var introvert og "lidt den usynlige" type, der ikke blev "set" i sociale sammenhæng. Hun mener selv, at forældrenes svigt havde betydning for hendes måde at danne relationer til jævnaldrende på. Om dette siger hun:

Jeg havde heller ikke så mange venner, altså jeg havde venner, men min personlighed er meget underdanig og eftergivende, fordi jeg oplevede meget svigt i min barndom - fra min far og så videre. Så jeg har det med at acceptere mere end hvad andre ville. (Stine)

Stine fremhæver således forholdsvist eksplicit, hvordan hun oplever, at forældrenes svigt har haft betydning for, at hun er en "underdanig og eftergivende" person, der har en tendens til at acceptere mere end normalt fra andre mennesker. Stine fortæller desuden, at hun fik et hashmisbrug som 17-årig: "Jeg har røget hash siden jeg var 17. Det har været en konsekvent del af mit liv". Stine går ikke yderligere i dybden med, hvorfor hun begyndte at ryge hash, men omtaler det som "selvmedicinering" i forbindelse med oplevelser i sin barndom i lighed med Camilla og Louise.

Ligesom Stine og Julie fortæller Anna, at det var udfordrende for hende at indgå i relationer til jævnaldrende. Hun fortæller, hvordan hun gennem både folkeskolen og gymnasiet ikke følte, at hun passede ind i de forskellige sociale grupperinger, som hun indgik i. Herom siger hun:

Ja, og socialt var det også udfordrende for mig, fordi jeg vidste ikke rigtig hvad der var normalt og hvad der ikke var normalt. Så jeg tror jeg havde en fornemmelse af, at man hele tiden skulle være noget, for at være interessant. (Anna)

Anna fremhæver altså, hvordan hun havde svært ved at vurdere, hvad der var normalt, og hvad der ikke var normalt i sociale sammenhænge, og at det derfor var en udfordring for hende at danne relationer til jævnaldrende. Anna fortæller desuden, at hun blev udsat for grov mobning og trusler i folkeskolen: "Altså der findes jo altid en eller to i en klasse, som bliver groft mobbet, og det var så mig. Så det handlede om trusler. Der var folk der tog knive med hjemmefra og truede med at slå mig ihjel". Anna havde dog også en anden vennekreds i forbindelse med sin fritidsinteresse, men også her oplevede hun, at det var svært for hende at indgå i gruppefællesskabet: "Altså der var sådan vennegruppe-cirkel kan man sige og jeg var ligesom hele tiden lidt i periferien". Anna beskriver altså, hvordan hendes opvækst generelt var præget af, hun havde svært ved at indgå i sociale fællesskaber ligesom både Julie og Stine.

7.3 Når manglende anerkendelse får konsekvenser

Som det blev belyst i det foregået kapitel 6 om de unges meningsskabelse i relation til salg og bytte af seksuelle tjenester, kan man med hjælp fra Axel Honneths anerkendelsesteori forstå de unges måde at skabe mening i at sælge og bytte forskellige former for tjenester som et udtryk for, at de herigennem søgte positiv opmærksomhed i form af anerkendelse. En anerkendelse, der ifølge de unge selv gav dem en følelse af at være værdsat, en følelse af øget selvværd og sågar følelsen af at have en identitet. Når man inddrager de unges beskrivelser af deres opvækst, giver det en større helhedsforståelse af deres samlede livssituation, og her ses der en række sammenhænge, som kan siges at have betydning for, at de begyndte at sælge eller bytte seksuelle, sociale og pornografiske tjenester i en ung alder.

På baggrund af de unges beskrivelser er det ikke muligt at give en kausal forklaring på årsagen til, at de indledte forskellige former for relationer til gengæld for compensation. Det er dog alligevel muligt at få en øget forståelse af, hvordan man kan forstå de unges opvækst som betydningsfuld for, at de begyndte at sælge eller bytte seksuelle, sociale og pornografiske tjenester, hvis man endnu engang drager nytte af Honneths anerkendelsesteori. Honneth understreger, at anerkendelse ikke er noget der er givet, men at det er noget, som det enkelte menneske må kæmpe for at opnå. Kampe som er drevet af individets manglende oplevelse af social anerkendelse (Juul & Højlund, 2015:25). Når de unge kvinder fortæller om deres opvækst er det gennemgående, at deres barndom og tidlige ungdom var udfordrende for dem, og de lægger alle sammen særlig vægt på forholdet til deres forældre som problematisk. Af de unges beskrivelse af relationen til deres forældre får man dermed et tydeligt indtryk af, at de på hver sin måde ikke er blevet mødt med anerkendelse. Kvinderne beskriver i stedet, at de har haft et mangelfuldt eller konfliktfyldt forhold, som har været præget af, at de har følt sig misforstået, overset eller direkte svigtet af deres forældre. Det kan således siges, at de ikke har fået den helt afgørende form for anerkendelse i de nære relationer, som ifølge Axel Honneth kommer til udtryk som følelsesmæssig opmærksomhed og kærlighed, som vi kender den fra de nære relationer (Honneth, 2006:174). Honneth understreger i den forbindelse, at anerkendelse i nære relationer ikke kun henviser til familien. Denne form for anerkendelse kan også komme til udtryk som andre former for emotionel anerkendelse i de nære relationer som for eksempel venskaber (Honneth, 2006:11). Af de unges beskrivelser af deres relation til jævnaldrende fremgår det dog for størstedelen af dem, at de heller ikke her har opnået en følelsesmæssig

anerkendelse. Tværtimod fortæller flere, af de unge, at de har haft få eller ingen nære venskaber gennem deres tidlige ungdom og som følge heraf har været meget alene.

Med afsæt i, at anerkendelse ifølge Honneth er et helt grundlæggende menneskeligt behov, som mennesker kæmper for at opnå, giver det således anledning til at anskue de unges vej ind i salg og bytte af seksuelle, sociale og pornografiske tjenester som et udtryk for, at de herigennem stræbte efter at opnå anerkendelse i nære relationer. En anerkendelse der ellers ikke var dem forundt. Ifølge Honneth adskiller anerkendelse i de nære relationer sig fra andre former for anerkendelse, fordi en vellykket relation i disse sammenhænge er en nødvendighed for, at mennesket opnår en selvtillid, der gør det i stand til at træde ud i en konfliktfyldt verden (Honneth, 2006:12). En selvtillid, der ifølge Honneth kan defineres som den *"fundamentale, følelsesmæssige sikkerhed – både med hensyn til at erfare sine egne behov og følelser og at give udtryk for dem"* (Honneth, 2006:145). Når de unge ikke har oplevet denne grundlæggende form for anerkendelse får det således afgørende konsekvenser for deres evner til at indgå i relationer til andre mennesker og i den forbindelse også deres evner til at passe på sig selv og deres egne behov. Et forhold, der kan genkendes i de unges fortællinger; dels når flere af dem beskriver, hvordan de var udfordret ift. at indgå i sociale relationer med jævnaldrende - og dels, når flere af dem fortæller, hvordan de oplevede det som en udfordring at bevare deres grænser og sige fra i forbindelse med salg og bytte af seksuelle, sociale og pornografiske tjenester. En tematik, der blev belyst i kapitel 6. Når de unge ikke er blevet mødt med anerkendelse i deres nære relationer gennem opvæksten, får det således afgørende konsekvenser for deres fremtidige handlemuligheder og måder at indgå i relationer til andre mennesker på.

7.4 Delkonklusion

Hensigten med herværende analysedel har været at besvare specialets forskningsspørgsmål 3 om, *hvordan de unges opvækst kan forstås som betydningsfulde for, at de begyndte at sælge eller bytte seksuelle tjenester*. Her er det vigtigt at understrege, at formålet ikke har været at belyse en kausal sammenhæng imellem de unges barndom og det forhold, at de senere begyndte at sælge eller bytte forskellige former for tjenester for compensation. Det er dog påfaldende, at der kan ses en række gennemgående træk i de unges fortællinger, når de beskriver deres opvækst og i den forbindelse fremhæver udfordringer i relationerne til deres nære omgivelser. Overordnet set vurderer de unge selv, at de på mange måder har haft en problemfyldt opvækst,

som de knytter an til forholdet til deres forældre og for flere af de unges vedkommende også til forholdet til jævnaldrende. På hver deres måde fremhæver kvinderne, at de ikke er blevet mødt med anerkendelse i form af følelsesmæssig opmærksomhed fra deres forældre. Kvinderne beskriver i stedet, at de har haft et mangelfuldt eller konfliktfyldt forhold, som har været præget af, at de har følt sig misforstået, overset eller direkte svigtet af deres forældre. I forhold til jævnaldrende har flere af de unge ligeledes oplevet en manglende anerkendelse igennem deres tidlige ungdomsår, som kom til udtryk ved, at de havde svært ved at indgå sociale fællesskaber og som følge heraf var meget alene. Hvis man sammenholder det forhold, at de unge ikke har følt sig anerkendt i barndommen med det forhold, at de fandt det meningsfuld at sælge eller bytte seksuelle, sociale og pornografiske tjenester, fordi de herigennem ønskede at opnå anerkendelse, bliver det muligt at skabe en sammenhæng herimellem. Mangel på anerkendelse er nemlig et grundlæggende menneskeligt behov, som vi mennesker søger at opnå. Når de unge kvinder derfor ikke er blev anerkendt i barndommen, får det således betydning for deres fremtidige relationer, da de naturligt vil søge at opnå anerkendelse på andre måde – for disse unge kvinder kan det derfor siges, at det at sælge eller bytte forskellige former for tjenester til gengæld for kompensation har været en af disse måder. Et andet forhold i de unges opvækst, der kan siges at have betydning for, at de begyndte at sælge eller bytte forskellige former for tjenester til gengæld for kompensation er, at flere af de unge havde et hashmisbrug imens de stadigvæk boede hjemme hos deres forældre. Et hashmisbrug, der naturligt skulle finansieres, hvormed salg og bytte af seksuelle tjenester for penge og stoffer blev en mulig måde herfor.

8. Håndtering af en hemmelighed

I dette kapitel bliver det belyst, hvordan de unge håndterer deres erfaringer, i forhold til deres omgivelser, og hvilken betydning dette har for dem. Kapitlet tager udgangspunkt i de unges egne beskrivelser af deres oplevelser omkring, hvordan de har håndteret deres erfaringer med salg og bytte af tjenester, med seksuel, social eller pornografisk karakter. Hensigten er at tydeliggøre, hvordan en række fællestræk går igen, når de unge kvinder beskriver deres overvejelser og oplevelser i forhold til deres omgivelser. Ved hjælp af Goffmans stigmatteori undersøges det først hvorvidt de unge kvinder ses at være stigmatiserede, på grund af deres erfaringer med salg og bytte af seksuelle tjenester. Efterfølgende tages der afsæt i udvalgte begreber om hemmeligheder og roller, for at undersøge, hvilken betydning en eventuel stigmatisering har for de unge kvinders mulige håndteringsstrategier og konsekvenser heraf, selv efter at de er stoppet med at bytte og sælge seksuelle, sociale og pornografiske tjenester. Kapitlet rundes af med delkonklusion, som besvarer specialet fjerde forskningsspørgsmål.

8.1 De unge kvinders frygt for stigmatisering og afvisning

De unge kvinders fortællinger viser et billede af, at de i forskellig grad ønsker at holde deres salg og bytte af seksuelle, sociale og pornografiske tjenester, skjult for deres omgivelser. De fremhæver også forskellige overvejelser og scenarier i forbindelse med en mulig afsløring af deres handlinger. Fælles for de unge kvinder er, at de alle efterfølgende har ønsket at dele deres oplevelser med nogen, men deres veje dertil og valg af fortrolige er forskellige. Nedenstående refleksioner fra Camilla kan også genfindes hos de øvrige unge:

Jeg tror at det havde været rigtig godt for mig at snakke med nogen om det. Det tror jeg det havde. Jeg tror simpelthen bare at - altså tanken om, hvad andre ville tænke om mig var simpelthen bare for tabu. Altså jeg var så bange for hvad andre ville tænke om mig og hvad det ville gøre ved deres syn på mig, hvis jeg fortalte det. (Camilla)

Citatet illustrerer den dobbelthed, som vi vil udfolde løbende i denne analysedel, nemlig at de unge på den ene side næsten enstemmigt giver udtryk for, at det ville have været en hjælp for dem hvis de langt tidligere havde delt deres oplevelser og udfordringer – samtidig med, at de i forskellig grad er bange for, hvad andre vil tænke om dem, hvis eller når, de bliver bekendt med deres erfaringer med salg og bytte af tjenester, af seksuel, social eller pornografisk karakter.

Camilla fortæller om en situation i sin skoletid, hvor en medarbejder blev bekendt med, at hun byttede sex for stoffer, og at hun frygtede at hendes forældre skulle få det at vide. Camilla var på daværende tidspunkt flyttet hjemmefra og fortæller: *"selvom jeg jo på det tidspunkt var flyttet væk fra dem og nærmest ikke havde nogen kontakt til dem, [men] deres tanker om mig betød virkelig, virkelig meget for mig"*. Camilla forklarer, at hun var bange for at hendes forældre ville blive skuffede over hende, da hun i forvejen ikke passede sin skole og havde et misbrug. I forhold til skolekammeraterne fortæller Camilla helt konkret, at *"jeg var bange for at blive kaldt for junkieluder simpelthen"* og *"at jeg åbenbart sælger mig selv for stoffer"*. Men for Camilla var omgivelsernes reaktion og syn på hende ikke det eneste, hun frygtede: *"Og dybest set, så tror jeg også, at jeg har været bange for, at jeg skulle indse, at det var det jeg gjorde. Altså at jeg selv kom til at definere mig sådan"*. Camilla frygtede altså, at hun ville tage omgivelsernes syn på hende, til sig, og dermed også selv definere sig som *"en junkieluder der sælger sig selv for stoffer"*.

Anna fortæller tilsvarende om, at omgivelsernes syn på hende altid har været vigtigt for hende: *"For mig tror jeg det altid har handlet meget om, at jeg gerne ville være populær. Jeg havde ligesom et idealbillede af, hvordan man skulle være som person [...]"*. Om sine overvejelser i forhold til at fortælle sine omgivelser om sine erfaringer med bytte af seksuelle tjenester, uddyber Anna:

Jeg tror at jeg er meget bange for at blive dømt på det. At det så skal indgå i den jeg er i dag også. Fordi jeg er et fundamentalt andet menneske i dag end jeg var for to år siden. Og jeg har ikke lyst til, at det selvbillede, som jeg så desperat kæmper for at opbygge nu, at det skal blive præget af, at jeg var en, ja, jeg ved ikke hvad jeg skal kalde mig selv.... Altså det har jeg ikke lyst til. Jeg vil gerne være en anden. (Anna)

Anna fremhæver altså ligesom Camilla, at hun ikke oplever at være den samme som hun var tidligere, dengang hun byttede seksuelle tjenester, og de er begge bange for at blive defineret og dømt på baggrund af deres tidligere handlinger. Anna forklarer, at en af årsagerne til, at hun er bange for, at hendes omgivelser vil dømme hende er, at hun tidligere har delt, at hun har været indlagt på psykiatrisk afdeling på grund af en svær tid i sit liv, men vedkommende hun delte det med reagerede ved at kalde Anna *"fucking sindssyg"*. Anna uddyber herom:

Så det har været enormt kraftige reaktioner jeg har fået, når jeg endelig har sagt et eller andet. Og det er trods alt mindre sårbart for mig end det der med mine seksuelle relationer. Det er enormt sårbart for mig, så det ville jeg bare ikke risikere at få den samme [reaktion, red.] på.
(Anna)

Både Camilla og Anna fremhæver altså en frygt for, at blive kategoriseret som anderledes eller afvigende, såfremt deres omgivelser bliver bekendt med at de har solgt og byttet seksuelle og pornografiske tjenester.

Goffmans stigmabegreb kan hjælpe os til at forstå de unge kvinders oplevelser og håndtering af deres omgivelser, da det netop har fokus på oplevelsen af at være anderledes eller afvigende og dette særligt i forhold til følelsen af skam og vanære (Goffman, 2016:13 og 21). Ud fra ovenstående fortællinger ser vi, at de unge kvinders erfaringer med seksuelle tjenester ikke umiddelbart er hverken synlige eller kendt af deres omgivelser i størstedelen af deres sociale interaktioner. Vi kan dermed forstå de unge ud fra Goffmans definition af *potentielt miskrediterede* personer (Goffman, 2016:83), hvor der netop ikke er tale om et synligt stigma, og hvor omgivelserne *"hverken kender til det eller umiddelbart lægger mærke til det"* (Goffman, 2016:46). Med Goffmans optik er det her vigtigt at forstå, at i det omfang de unge kvinders omgivelser var bekendt med deres salg og bytte af seksuelle tjenester og dermed kendte til deres *brist*, bevæger de sig fra være potentielt miskrediterede til at være miskrediterede, med et kendt stigma (Goffman, 2016:141). Camilla og Anna beskriver en frygt for, at både skolekammerater og forældre ville tage afstand fra dem, hvis de blev bekendt med deres erfaringer med salg og bytte af seksuelle og pornografiske tjenester. Vi ser her, hvordan Camilla og Anna frygter at blive stigmatiseret på baggrund af deres tidligere oplevelser.

Goffman præsenterer begrebet *mørke hemmeligheder* som hemmeligheder, der består af ting eller oplysninger, som man ønsker at holde skjult, da de er uforenelige med det selvbillede, man ønsker at fremvise (Goffman, 2014:171). I forlængelse af de unges frygt for at blive stigmatiseret, kan vi også forstå Anna og Camillas erfaringer med salg og bytte af seksuelle tjenester, som et udtryk for, at de betragter dette som *mørke hemmeligheder*. Begge fremhæver de omgivelsernes syn på dem som afgørende for deres selvforståelse og har vanskeligt ved at

forene de to aspekter af deres liv. Der er altså tale om en hemmelighed om erfaringer og oplevelser, som de netop finder uforenelige med de mennesker, de ser sig selv som i dag. Samtidig fremhæver Goffman, at stigma har forskellig betydning og status i forskellige grupper, og at der kan opleves en frihed ved at omgive sig med ligesindede (Goffman, 2016:87 og 122). Netop denne dynamik bliver tydelig i kvindernes følgende fortællinger.

I modsætning til Camilla og Anna, som hver især oplevede et behov for at skjule deres salg og bytte af seksuelle og pornografiske tjenester for deres omgivelser, fremhæver Julie og Louise andre oplevelser. Som belyst i kapitel 5, mødtes Julie kun med en håndfuld mænd i forbindelse med sit salg af sociale og pornografiske tjenester: *"Min kæreste vidste det godt, det var sådan en ting jeg sagde kunne være sjovt. Han sagde, at bare jeg ikke gik i seng med dem, så havde han det fint med det"*. Julie fortæller, at hendes daværende kæreste aktivt var med til at udvælge flere af de mænd, hun solgte disse tjenester til: *"Han kunne se alle profiler og billeder på siden. Vi kiggede på det sammen. Det var også lidt det sjove ved det, alle de her desperate mænd"*. Julies kæreste kendte altså til hendes salg af nøgenbilleder og hendes møder med de ældre mænd og det var noget de *"sammen gjorde for sjov"*. Julie fremhæver ikke et behov for at skjule sit salg af sociale og pornografiske tjenester over for sin kæreste, men på et tidspunkt overtrådte hun en grænse:

Jeg var virkelig helt ærlig med det hele, fordi jeg jo holdt af ham [hendes kæreste, red.], så der var ingen grund til at lyve. Men så mødte jeg en mand og vi gik ud og spiste, og han kyssede mig. Jeg blev helt chokeret. Det fortalte jeg min ekskæreste, og han blev lidt sådan "what? – det var ikke det vi havde aftalt". Han blev ikke sur, men i hvert fald ikke så glad. Jeg fortalte også min kæreste at jeg skulle møde ham. "du skal ikke gøre noget, du skal ikke kysse eller noget, men du må godt mødes med ham". (Julie)

Julie fortæller videre om samme mand: *"Jeg tror det var 2. gang vi mødtes, der havde vi sex. Jeg fortalte det også til min kæreste, så der slog han op med mig"*. Julie beskriver, at hun fortryder, at hun overtrådte aftalen med sin kæreste og havde sex med en af de mænd, hun mødtes med. Julie fortæller altså generelt om sine oplevelser med salg af sociale og pornografiske tjenester på en positiv måde, også i forhold til at dele disse med sin kæreste. Julies negative følelser i relation til dette handler her mere om, at hendes overgang fra salg af sociale- til seksuelle tjenester medførte, at hendes kæreste forlod hende.

Ligesom i Julies tilfælde vidste Louises daværende kæreste godt, at hun solgte pornografiske tjenester i form af nøgenbilleder og fetichvideoer online: *"Min daværende kæreste var faktisk meget okay med det, især fordi jeg ikke viste mit ansigt. Han havde ikke noget problem med det"*. Louises fremhæver, at hun overfor sine veninder og kæreste har følt sig accepteret i forhold til hendes generelle adfærd og seksuelle nysgerrighed. Herom fortæller hun:

Dengang vidste de fleste af mine veninder hvad jeg lavede og de vidste, hvor de kunne finde min side. Så det var ikke noget jeg havde lukket helt ned for. Jeg gemte det egentlig bare for min familie. Men mine veninder vidste godt hvad jeg lavede. Det var ikke sådan at jeg viste dem tingene, men det var ikke en hemmelighed. (Louise)

Louise fortæller yderligere, at det at sælge pornografiske tjenester gav hende en følelse af magt over sit eget liv: *"Og jeg har stadigvæk denne her holdning ift. salg og køb af seksuelle ting... Jeg synes faktisk, at det er rigtig sådan empowering for både mænd og kvinder og at det kan være en rigtig positiv oplevelse"*. Louise oplevede denne udforskning af sin seksualitet som empowering og det var ikke noget hun skammede sig over i forhold til hendes umiddelbare omgangskreds. Louise beskriver, at hun oplevede at være en del af et miljø, hvor hun følte at der var en åbenhed omkring udforskning af forskellige livsstile i forhold til både stoffer og seksualitet. Dog fortæller Louise også, at hun boede hjemme, da hun startede med at sælge pornografisk materiale, og hun fremhæver forskellige udfordringer med at skulle holde det skjult for sin mor:

Jeg havde min egen computer, men min mor kunne godt finde på at kigge min computer igennem uden at jeg vidste det. Så jeg skulle være lidt mere opmærksom på det. Og fordi min mor var hjemme hele tiden, så skulle jeg hele tiden planlægge det, hvis jeg skulle tage billeder. Okay, tager hun ud for at handle? okay, så skal det være dér jeg tager et billede. Og det var også dét der gjorde, at det var presset. Udover at jeg hele tiden skulle lægge billeder ud, så skulle jeg også hele tiden tænke på min mor og hvordan jeg kunne undgå hende. (Louise)

Louise uddyber om relationen til sin mor: *"jeg kender hendes reaktion, og ved at hun vil blive vred og have nogle spørgsmål som er meget grænseoverskridende.... Jeg fortæller hende ikke så mange ting, fordi hun reagerer hele tiden voldsomt på tingene"*. Louise fortæller her, hvordan hendes hjemmeforhold og relationen til moderen, betød at hun derhjemme til daglig følte sig

"presset", da hun var nødt til at skjule sine handlinger for at undgå en konflikt med moderen, som "hele tiden reagerede voldsomt på tingene". Louise beskriver en tilsvarende holdning i forhold til, hvis hendes yngre bror blev bekendt med hendes erfaringer: "jeg [tror] ikke, at det ville være et stort problem Så det er ikke sådan en kæmpe hemmelighed, men det gavner ikke rigtig noget, at han finder ud af det". Louise beskriver altså mere pragmatiske overvejelser omkring at holde sine handlinger og salg af pornografiske tjenester skjult for sin mor og bror, som ikke umiddelbart knytter sig til Louises egne følelser omkring dette. Louise fremhæver altså, i modsætning til Camilla og Anna, en mere rationel end følelsesbetonet grund til at holde sine handlinger skjult, da "det ikke rigtig gavner noget", at hendes familie bliver bekendt med hendes handlinger. Louise fremhæver også denne mere rationelle tilgang til satsalg af pornografiske tjenester i andre sammenhænge. Hun fremhæver bevidste og helt konkrete handlinger, som hun benyttede for at sikre, at hun ikke kunne blive genkendt på det materiale, som hun solgte fra sin hjemmeside. "Jeg var i hvert fald 17 da jeg startede, for jeg var opmærksom på, at jeg var for ung til at gøre det.... Hvis man køber nøgenbilleder eller porno af en under 18, så er det ulovligt". Louise fortæller her, at hun ikke blot var opmærksom på, at hun endnu ikke var myndig, da hun første gang solgte pornografiske tjenester. Hun var også bevidst om, at hun med sin unge alder kunne ønske at skifte retning i livet på et senere tidspunkt:

Ja, altså jeg viste ikke mit ansigt. Det gjorde jeg ikke. Så det var kun kroppen jeg viste. For jeg var lidt bange for - jeg vidste ikke helt om det var noget jeg hele tiden kom til at lave. Så jeg tænkte lidt på fremtiden. Hvad nu, hvis det ikke lige er det, jeg gerne vil have skal følge mig de næste 20 år. Men også det, at jeg var for ung til at gøre det. (Louise)

Louise fremhæver her især de juridiske årsager som en forklaring på, hvorfor det var vigtigt for hende at fremstå anonym. Da Louise var mindreårig på daværende tidspunkt, var det ulovligt for hendes betalende følgere at tilkøbe sig adgang til hendes materiale. I stil med Julie fortæller Stine ikke om særlige overvejelser omkring at holde sine erfaringer med salg af seksuelle tjenester skjult, imens det stod på. Dog understreger hun, ligesom Louise, at hun har gjort sig tanker om, at hendes tidligere erfaringer kan få betydning for hendes liv:

Det der med at det bliver en del af ens liv resten af livet – at du aldrig kommer væk fra det igen. Det er sådan noget jeg har spekuleret og tænkt over i forhold til min fremtidige profession. Jeg

skal jo skrive mit navn alle vegne med dokumentation, som jo er en pligt. Der har jeg selvfølgelig tænkt over konsekvensen ved at møde en borger, som man enten har været sammen med, eller har kendt en. Hvis de mennesker der kendte én i den periode, hvis de kom tilbage og ville bruge det imod mig. Der er jo sådan nogle ting, som jeg har tænkt måske har været de største fremtidige udfordringer ved det. (Stine)

Stine har altså gjort sig overvejelser omkring, at selvom hun ikke længere sælger seksuelle tjenester, så vil det aldrig rigtig blive muligt for hende at lægge denne del af sit liv helt bag sig. Stine fortæller her, hvordan hun har indset, at hun i sin fremtidige profession, kan risikere at komme i kontakt med mennesker fra sin fortid, som ved dette om hende. Stines bekymring omhandler ikke blot det at blive genkendt af de mænd, hun har solgt seksuelle tjenester til. Når der netop ikke er tale om et synligt eller påtrængende stigma, er løsningen for de potentielt miskrediterede unge kvinder at forsøge at *"styre informationerne om sin fejl"* eller brist, i forhold til deres omgivelser, for at sikre, *"at eventuel miskrediterende information ikke røbes"* (Goffman, 2016:83-84). Denne strategi betegnes som *at passere* (Goffman, 2016:84). Stine beskriver derudover en bekymring over, at hun i mødet med bekendtskaber fra sin fortid, risikerer at blive *afsløret* som en der forsøger *at passere*, med risiko for, at vedkommende vil bruge denne viden imod hende som en form for *afpresning* (Goffman, 2016:116-117).

Med hjælp fra Goffman kan vi forstå Julie, Louise og Stines fortællinger som et udtryk for, at de sonderer mellem forskellige områder af deres liv, hvor de i forskellig grad er mere eller mindre åbne omkring deres erfaringer (Goffman, 2016:96). Julie og Louise beskriver, at de ofte befandt sig i situationer, hvor omgivelserne var bekendt med deres erfaringer, men hvor de ikke oplevede diskrimination på grund af dette. Samtidig ser vi, i overensstemmelse med Camilla og Annas fortællinger, at både Julie og Louise alligevel bestræbte sig på at holde deres handlinger skjult i andre situationer og sociale interaktioner, hvor de ligesom Stine frygtede at en afsløring af deres hemmelighed ville medføre stigmatisering og diskrimination. Vi kan således udlede, at Julie, Louise og Stine ikke på samme vis betragter deres tidligere erfaringer som en *mørk hemmelighed*, da deres oplevelser var kendt i visse af deres omgangskredse. I modsætning til Anna og Camilla, bestræbte de sig ikke på samme måde for at holde deres hemmeligheder skjult for altid, over for deres omgivelser (Goffman, 2014:172). Julie, Louise og Stine oplever altså ikke i samme grad som Anna og Camilla at kæmpe med en frygt for stigmatisering på grund af

deres salg og bytte af seksuelle, sociale og pornografiske tjenester. Netop disse tre unge kvinder oplevede samtidig at være del af et miljø af ligesindede og oplevede dermed i denne kontekst respekt og accept. Dette er afgørende for, at Julie, Louise og Stine ikke i samme grad som Anna og Camilla oplevede at blive kategoriseret som en nedvurderet social stereotype, med risiko for *"internalisering af en devalueret selvforståelse og en forståelse af sig selv som afvigende"* (Goffman, 2016:20-24).

8.2 En lukket dør, men ikke et afsluttet kapitel

Fælles for de unge kvinder er, at de alle er ophørt med at sælge og bytte forskellige tjenester af seksuel, pornografisk eller social karakter. Det er dog ikke ensbetydende med, at det er et kapitel af deres liv, som de blot kan lægge bag sig. De fortæller således alle, at det fortsat har betydning for dem og giver samtidig udtryk for at have et behov for at dele deres erfaringer med nogen. Hvordan de har håndteret dette, og stadig håndterer det, udfoldes i følgende afsnit. I de unge kvinders fortællinger fremgår det, at flere af dem efterfølgende har formået at åbne op for nogle få relationer. Alle på nær Louise fortæller, at de på forskellig vis har haft brug for at bearbejde deres fortid.

Stine fremhæver, at hun særligt i forhold til fremtidige kærester forventede, at det kunne blive vanskeligt *"at finde én, der kan acceptere den del af ens liv. Den [del af ens liv, red.] er jo ret essentiel"*. Stine fortæller om en bekymring for, at hendes tidligere erfaringer med salg af seksuelle tjenester, altid vil være en del af hendes liv:

Den samfundsmæssige konsekvens tænkte jeg først på da jeg stoppede. Det var først dér det gik op for mig, hvordan det er at være i den rolle permanent. Man kan jo godt komme så og så langt væk fra det, men det vil stadig være en del af ens liv som er højt tabuiseret. (Stine)

Stine fremhæver her, at selvom hun begyndte på salg af seksuelle tjenester relativt bevidst, er det først efterfølgende, at det går op for hende, at det vil være en permanent del af hendes liv. Derudover fremhæver Stine, at *"Det var det, der gav mig de største skavanker af det, sådan rent mentalt. Der skete ikke noget, det var ikke sådan at jeg blev truet, slået eller voldtaget. Det var mere bare alt det andet"*. Særligt Anna og Camilla fortæller, at deres tidligere oplevelser stadig

påvirker dem i dag. De fremhæver begge, hvordan deres tidligere håndtering af salg af seksuelle tjenester stadig har betydning for dem og giver dem udfordringer den dag i dag.

Altså jeg kalder mig selv for Mille overfor de her fyre og ikke Camilla. Altså det er ligesom om at Mille hun er én og Camilla hun er en anden.... Altså jeg får sådan en hel adskillelse imellem min krop og mit sind. Min krop er ligesom bare en ting og den kan man ligesom gøre ting med.
(Camilla)

Også Anna fortæller, hvordan hun ønsker at kunne adskille sine tidligere handlinger, fra den person hun ser sig selv som i dag:

Og jeg tror, at det er en person, som jeg egentlig helst ikke vil være, så hvis jeg kunne slette mange af de her ting, så ville jeg helst gøre det på den måde. Men det kan jeg jo ikke og det ved jeg også godt. Jeg kan ikke tage det tilbage igen. (Anna)

Camilla beskriver en adskillelse mellem krop og sind, hvor Anna beskriver et ønske om at adskille fortid fra nutid, og dermed også fremtid. Begge kvinder pointerer, at deres måde at håndtere deres oplevelser på, har givet dem udfordringer og påvirket deres evne til at indgå i intime relationer med deres kærester, efter de er ophørt med at sælge seksuelle tjenester. Camilla fortæller, hvordan hendes håndtering af sin fortid fik konsekvenser for hendes nye parforhold:

Og jeg er fuldstændig absurd dårlig til at være kærester med ham i starten. Altså jeg kan slet ikke finde ud af det og jeg skubber ham hele tiden væk, fordi jeg føler at det er for farligt for mig på en eller anden måde med denne her følelsesmæssige binding. Og seksuelt kan jeg slet ikke give mig hen til ham. Der går faktisk et år fra vi bliver kærester til vi har samleje. Og jeg har rigtig svært ved det det første lange stykke tid. (Camilla)

Også Anna fortæller, at hendes tidligere erfaringer har påvirket hendes nuværende forhold: "vi har haft en lang periode, hvor jeg har været asexuel og ikke har haft lyst til at indgå i et seksuelt forhold. Altså jeg ville gerne være kærester, men jeg kunne ikke overskue det andet". Begge kvinder fremhæver her, hvordan deres tidligere oplevelser og deres strategier for at håndtere deres oplevelser, mens det stod på, har konsekvenser for deres relationer den dag i dag. Anna

uddyber herom: *"Det gik langt ind i vores forhold, at jeg var skadet af det der"*. Både Camilla og Anna giver her udtryk for, at de på forskellig vis har forsøgt at distancere sig fra deres tidligere oplevelser og deres krop i en sådan grad, at det efterfølgende har haft skadelige konsekvenser for deres senere relationer. Camillas fortælling viser også, at hun nåede til et punkt, hvor hendes tidligere oplevelser fik så stor betydning for hendes nye forhold, at hun blev nødt til at dele sin hemmelighed med sin kæreste. Om sine overvejelser herom fortæller Camilla: *"jeg havde sådan en følelse af, at hvis han fandt ud af den del af mig, så ville han nok slå op med mig. Så ville han nok ikke kunne holde ud at være sammen med mig med den baggrund"*.

Goffman understreger, *"at besiddelsen af en hemmelig, potentiel miskrediterende brist får større betydning, når de personer, for hvem den pågældende endnu ikke har afsløret sig, ikke er fremmede for ham"* (Goffman, 2016:106). Årsagen til dette er blandt andet, at afsløringen *"af en sådan brist belaster ikke blot den øjeblikkelige sociale situation, men også de varige personlige relationer"* (Goffman, 2016:106). Dette gør sig særligt gældende i det som Goffman benævner *"post-stigma"-relationer* (Goffman, 2016:127). Goffman forklarer, at sådanne nyindgåede relationer hurtigt kan opleves som belastende for de unge kvinder som potentielt miskrediterede (Goffman, 2016:127). Hvis Camilla og Anna vælger at fortælle deres kærester om deres tidligere erfaringer, risikerer de dermed at gå fra potentielt miskrediterede til miskrediterede, med risiko for stigmatisering og afvisning, når de afslører deres mørke hemmelighed. Dette kan ligeledes være en årsag til, at de unge kvinder undlod at være oprigtige fra første færd, da det kunne koste dem dyrt (Goffman, 2016:136).

I modsætning hertil ser vi i de øvrige kvinders fortællinger, at de på forskellig vis har delt deres erfaringer med andre, allerede mens det stod på. Som tidligere belyst i Louises fortælling, kendte både hendes daværende kæreste og hendes nærmeste veninder til hendes digitale salg af pornografiske tjenester. Derudover fortæller Louise, at en af hendes veninder gjorde noget tilsvarende, hvilket gav hende mod på at fortsætte sit salg via de sociale medier. Om sine overvejelser herom fortæller Louise: *"jeg kendte også en veninde, der gjorde næsten det samme.... Hvis andre gør det, så kan jeg også"*. Julie fortæller også om et par veninder, med hvem hun på forskellig vis kunne dele sine oplevelser. En af Julies veninder delte hendes attraktion for ældre mænd, og om den anden fortæller Julie:

Hun brugte også sugardating. Jeg fortalte det til hende efter hun fortalte mig om det. Det var lidt blandet, hun gav mig nogle tips til steder man kunne mødes hvor det var sikkert. Hun sagde også at det var dumt at mødes derhjemme, det var lidt risikofyldt. Så det var mest for at passe på hinanden. Hun fortalte også om nogle dårlige oplevelser. (Julie)

Også Stine fremhæver, at hun havde mulighed for at dele sine oplevelser med andre ligesindede, dengang hun stadig solgte seksuelle tjenester: *"Jeg lærte en anden at kende gennem ham, som jeg også sugardatede med en gang imellem. Hun havde lavet en af de her gangbangs med ham og hun spurgte om jeg havde lyst til at prøve det"*. Det går altså igen i alle tre kvinders fortællinger, at de har haft mulighed for at dele deres oplevelser med salg og bytte af seksuelle, sociale og pornografiske tjenester, med nogle særligt udvalgte i deres omgivelser. Disse særligt udvalgte relationer har haft et indblik i og en forståelse for de unge kvinders oplevelser. Vi ser her, hvordan de unge på denne vis opdeler deres omgivelser i en mindre gruppe, der kender til deres stigma, og øvrigheden. Goffman beskriver dette som *"en ofte anvendt strategi hos den potentielt miskrediterede"*, som netop begrænser risikoen for at blive afsløret (Goffman, 2016:136). Denne særlige gruppe som ses i henholdsvis Stines, Julies og Louises fortællinger, kan forstås ud fra Goffmans begreb *kollegarollen* (Goffman, 2014:187). Denne rolle ses som én, med hvem de unge kvinder taler samme sociale sprog, og hvor de ikke indbyrdes behøver at opretholde den facade, som de opretholder for andre, hvormed det bliver muligt for de unge kvinder at slappe af (Goffman, 2014:187). Via disse kolleger har de unge kvinder haft mulighed for at drøfte udfordringer og erfaringer undervejs og langt tidligere i deres liv. Vi ser igen her, hvordan Stine, Julie og Louise fremhæver, at de har færdes blandt ligesindede, og vi kan efterhånden se en sammenhæng mellem dette og de unge kvinders oplevelser af forståelse og accept af deres handlinger.

Både Anna og Camilla fremhæver i deres fortællinger en modsat oplevelse, netop at de ikke har følt, at det har været muligt for dem at tale om deres oplevelser, mens det stod på. Camilla fortæller, hvordan hun erfarede, at en af hendes veninder også solgte seksuelle tjenester.

Men hun kaldte det for sugardating.... Altså hun havde en chef, der kørte hende ud til de forskellige steder og det var ham der arrangerede møder for hende og sådan noget. Og hun præsenterede mig for denne her chef. Men fordi, at jeg ikke vil fortælle hende, at jeg gør det

samme som hende, altså jeg kan simpelthen ikke få mig selv til at sige det, så siger jeg nej til det. (Camilla)

Selvom Camilla her blev klar over, at veninden gjorde det samme som hende selv, kunne hun "simpelthen ikke få sig selv til at sige det", at det var dét, Camilla gjorde. Som tidligere nævnt har Anna i andre sammenhænge forsøgt at dele sårbare oplevelser med sin omgangskreds og fortæller, at hun oplevede en "enormt kraftig reaktion". Anna fortæller her, hvordan hun forsøgsvis luftede sine tanker omkring sugardating, som hun kalder det, overfor en veninde: "Jeg delte også det der med at jeg havde overvejet sugardating med hende for at høre hendes reaktion på det. Og hun var bare sådan "fuck nej" og så var jeg sådan "nåh okay", det var måske en dårlig idé". Hverken Camilla eller Anna fortæller om en oplevelse af, at de havde mulighed for at dele deres erfaringer med nogen, imens det stod på. Til gengæld fremhæver de begge, at de efterfølgende har opsøgt professionel terapeutisk hjælp for at bearbejde deres oplevelser. Camilla fortæller her, hvordan det selv i en terapeutisk sammenhæng har været vanskeligt for hende at fortælle om sine oplevelser:

Men faktisk i rigtig mange år, der fortæller jeg ikke min psykolog om lige netop det her. Der fortæller jeg om de svigt, jeg har oplevet i min barndom. Og mit misbrug. Og fortæller om min voldelige kæreste. Men undlader faktisk at fortælle om alt, der overhovedet handler om seksuelle handlinger. Og fortæller det faktisk først, da jeg har gået til psykolog hos hende i tre år tror jeg. (Camilla)

Camilla fremhæver altså, at hun oplevede det som lettere at fortælle sin psykolog om flere andre svigt og om voldelige relationer, end at fortælle om sine erfaringer med at sælge seksuelle og pornografiske tjenester. Anne fremhæver en lignende oplevelse og bekræfter, at selv i professionelle sammenhænge, kan det være vanskeligt at finde mod til at åbne op:

Jeg er begyndt at sige det til min terapeut for nogle år tilbage. Eller min tidligere terapeut. Men jeg har aldrig fortalt rigtigt hvad der er foregået. Jeg tror heller ikke, at jeg selv har ville indse, at det var det der foregik før for et halvt år siden. (Anna)

I forhold til at tale om og bearbejde de konkrete oplevelser omkring grænseoverskridende seksuelle tjenester, fortæller Anna:

Jeg er begyndt på det. Men ikke de svære ting. Ikke de der ting med min ekskæreste, som var grove. Det har jeg ikke fortalt til nogen, fordi det er jeg flov over. Altså jeg skammer mig simpelthen så meget over det, at det har jeg ikke lyst til. (Anna)

For som Anna uddyber: *"jeg tror at jeg hele tiden har blamet mig selv enormt meget for det"*. Ud fra Anna og Camillas fortællinger kan der trækkes paralleller til endnu et af Goffmans begreber, nemlig *specialisten* (Goffman, 2014:182). Specialistens rolle er at *"lægge øre til bekendelser"* (Goffman, 2014:186). Men selv over for denne rolle, som ellers som udgangspunkt sikrer de unge kvinders anonymitet og diskretion, kan der være et ønske fra de unge kvinder om at opretholde en vis facade (Goffman, 2014:185-187). Som tidligere fremhævet har det både for Anna og Camilla været betydningsfuldt, hvordan deres omgivelser opfattede dem, og vi ser her, hvordan det tager tid for de unge kvinder at betro sig om deres mørkeste hemmelighed til den professionelle specialist. Ved at benytte sig af en servicespecialist såsom en terapeut eller psykolog, bliver det også for Camilla og Anna muligt at opdele deres omgivelser i en lille gruppe, der således kender til deres stigma, og øvrigheden – præcis som for Julie, Louise og Stine.

8.3 Delkonklusion

Hensigten med herværende analysedel har været at besvare specialets forskningsspørgsmål 4 om, *hvordan de unge håndterer deres erfaringer, i forhold til deres omgivelser, og hvilken betydning dette har for de unge*. Det fremgår her, at de unge kvinder alle, men i forskellig grad og i forskellige sociale interaktioner, frygter at blive stigmatiseret af deres omgivelser, på grund af deres tidligere erfaringer med salg og bytte af seksuelle tjenester af forskellig karakter. På baggrund af dette giver de udtryk for forskellige behov for at sikre hemmeligholdelse af deres erfaringer for at undgå afsløring overfor deres omgivelser. Det fremgår endvidere, at der kan sondres mellem de kvinder der forstår deres tidligere erfaringer som en mørk hemmelighed, og de der ikke oplever deres tidligere erfaringer som nær så compromitterende for deres liv på nuværende tidspunkt.

Kendetegnene for de sidstnævnte er, at disse kvinder har fremhævet et ønske om at udforske deres seksualitet, som en del af deres motivation for, at de har solgt forskellige tjenester af seksuel, social eller pornografisk karakter. Disse kvinder fremhæver, at de på forskellig vis har

oplevet at indgå i miljøer, hvor de har haft mulighed for at dele deres erfaringer og oplevelser med ligesindede. Det følger deraf, at disse unge kvinder har formået at opdele deres omgivelser i forskellige grupper, og dermed har haft mulighed for i disse sociale interaktioner at opleve en følelse af respekt og accept. Dette kommer til udtryk ved, at det for disse kvinder mest er af praktiske årsager, at de ønsker at holdes deres erfaringer med salg og bytte af seksuelle, sociale og pornografiske tjenester skjult for øvrigheden.

I modsætning hertil bliver det tydeligt, at de kvinder der ikke har haft en oplevelse af at kunne dele deres erfaringer og oplevelser omkring salg og bytte af seksuelle, sociale og pornografiske tjenester, i stedet betragter deres tidligere erfaringer som en mørk hemmelighed, og dermed bestræber sig på at holde dette skjult for deres omgivelser for altid. Netop disse kvinder giver udtryk for, at have lidt større psykisk og emotionel skade af deres oplevelser og af de strategier de har anvendt for at håndtere deres erfaringer. Dette kommer til udtryk ved, at disse kvinder fremhæver et behov for at holde deres tidligere erfaringer adskilt fra de personer de ser sig selv som, den dag i dag. Dette opleves netop som mere psykisk og emotionelt belastende strategier, hvor det bliver tydeligt, at disse kvinder i større grad oplever en følelse af skam, over deres handlinger, og udtrykker en større følelse af at betragte sig selv som afvigende i forhold til deres omgivelser.

9. Konklusion

Hensigten med de analytiske kapitler har været at besvare specialets overordnede problemformulering, som lyder: *Hvordan kommer salg og bytte af seksuelle tjenester til udtryk blandt unge og hvordan kan man på baggrund af deres erfaringer hermed forstå de motiver, de unge har, samt de udfordringer de unge oplever i den forbindelse?* I dette kapitel vil vi på baggrund af resultaterne fra vores delkonklusioner besvare denne problemformulering i en samlet konklusion. Her vil vi indledningsvist besvare første del af spørgsmål om, hvordan salg af bytte af seksuelle tjenester kommer til udtryk blandt unge. Derefter vil vi beskrive, hvordan man på baggrund af de unges erfaringer kan forstå de unges motiver efterfulgt af en beskrivelse af de udfordringer, som de unge har oplevet i forbindelse med salg og bytte af de forskellige former for tjenester.

Af de unge kvinder beskrivelser fremgår det tydeligt, at de unge har solgt og byttet forskellige former for tjenester til gengæld for forskellige former for compensation. Der er således ikke kun tale om, at de unge har solgt eller byttet "*seksuelle tjenester*" i form af fysiske seksuelle akter, som specialet oprindeligt havde til hensigt at belyse. Nogle af de unge kvinder beskriver også, at de har solgt eller byttet sociale tjenester så som middage, socialt samvær og dates, samt pornografiske tjenester i form af nøgenbilleder og nøgenvideoer, som de har delt mod betaling over sociale medier. Det kan dermed konkluderes, at der for unge er tale om, at der sælges og byttes forskellige former for tjenester til gengæld for forskellige former for compensation. For at forstå, hvordan salg og bytte af seksuelle tjenester kommer til udtryk blandt unge har vi således valgt at kategorisere de unges tjenester som henholdsvis seksuelle, sociale og pornografiske tjenester. Derudover beskriver de en række forskellige former for compensation, som de har fået til gengæld herfor. Disse har vi valgt at kategorisere som materiel, immateriel og oplevelsesorienteret compensation. Derudover kan vi konkludere, at der ikke nødvendigvis kan ses et mønster imellem, hvilke former for tjenester der gives til gengæld for særlige former for compensation.

For at kunne forstå, hvilke motiver unge har for at indgå i salg og bytte af seksuelle, sociale og pornografiske tjenester, har vi lagt vægt på de unges beskrivelser af deres positive erfaringer hermed. I den forbindelse kan det konkluderes, at de unge på forskellig vis har vurderet, at den direkte form for enten materiel, immateriel eller oplevelsesorienteret compensation har haft

en værdi for dem. En compensation, der havde større værdi for de unge end det forhold, at de skulle give enten en seksuel, social eller pornografisk tjeneste til gengæld for at få den. I den forbindelse kan det dermed også konkluderes, at de unges motiver har været meget forskellige og udspringer af den enkelte unges samlede livssituation på det pågældende tidspunkt. Vi ser, at nogle er drevet af ønsket om at få penge, stoffer eller andre fysiske ting, hvorimod andre giver udtryk for, at motivet for at sælge og bytte seksuelle, social og pornografiske tjenester har været en vej til at opnå adgang til sociale arrangementer og sociale fællesskaber. Det kan dog konkluderes, at de unge også har haft andre motiver end blot det at få adgang til en compensation, som de oplevede som værdifuld og nyttig for dem. Nogle af de unge beskriver i den forbindelse, at de også har fundet det attraktivt, at de igennem salg af seksuelle og pornografiske tjenester fik mulighed for at udforske deres seksualitet. For alle de unges vedkommende kan man også anskue det at opnå anerkendelsen som et muligt motiv for, at de har valgt at indgå i salg og bytte af de forskellige former for tjenester. De unge kvinder beskriver nemlig hver især, hvordan de enten har oplevet at føle sig anerkendt, eller at de har haft et ønske om at blive det, i forbindelse med at sælge eller bytte en tjeneste. En anerkendelse, som de beskriver gav dem en følelse af øget selvværd og selvtillid. Når man forstår de unges motiv som et udtryk for, at de ønskede at opnå anerkendelse, kan det således ses som et udtryk for, at de har stræbet efter at opnå en anerkendelse, som ellers ikke har været dem forundt i andre relationer. En påstand der understøttes af det forhold, at de unge beskriver en opvækst præget af en mangelfuld relation til deres nære omgivelser, hvor de har oplevet mangel på anerkendelse fra deres forældre og jævnaldrende.

Derudover kan det konkluderes, at alle de unge har oplevet udfordringer i forbindelse med at sælge eller bytte seksuelle, sociale og pornografiske tjenester. Udfordringer, der har haft større eller mindre psykiske konsekvenser for den enkelte unge, men som for alle de unge har haft betydning for, at de på et tidspunkt valgt at stoppe med at tilbyde tjenester for compensation. De unge fremhæver særligt udfordringer i relation til at bevare sine grænser og i forhold til at håndtere deres erfaringer overfor deres omgivelser. I forhold til førstnævnte kan det konkluderes, at alle de unge har oplevet det som udfordrende at bevare sine grænser i forbindelse med at sælge eller bytte seksuelle, sociale eller pornografiske tjenester. Flere af de unge beskriver i den forbindelse, at de har oplevet, at deres fysiske og seksuelle grænser er blevet overtrådt i en grad, der har gjort skade på deres grundlæggende selvbillede og selvværd.

Nogle af de unge fremhæver også det økonomiske aspekt, som den primære udfordring, fordi det at modtage en betaling stillede krav til, at de skulle levere seksuelle tjenester, som de ellers ikke havde lyst til. Det kan dog også konkluderes, at det har været en udfordring for de unge at skulle håndtere deres erfaringer overfor deres omgivelser, fordi de har været bange for at blive stigmatiseret. Alle kvinderne har dog valgt at dele deres erfaringer med nogle i deres omgivelser på et tidspunkt, men af de unges beskrivelser fremgår det, at de har håndteret det forskelligt. Her har nogle af de unge været en del af et miljø imens de solgte eller byttede tjenester for kompensation, hvor de valgte at være åbne omkring deres oplevelser. I modsætning hertil har andre af de unge holdt deres erfaringer skjult overfor deres omgivelser og dermed håndteret dem som en hemmelighed, som de ikke ønskede, at andre skulle blive bekendt med. I den forbindelse kan det konkluderes, at de unge kvinder, der har holdt deres erfaringer skjult overfor deres omgivelser over længere tid også er de kvinder, der fortæller, hvordan de i sidste ende har lidt større psykiske og emotionelle men som følge af at have solgt eller byttet seksuelle, sociale eller pornografiske tjenester.

10. Litteraturliste

- Bjønness, J. & Jensen, M. B. (2019). Denmark: Young people engaged in transactional sex – taking stock of current knowledge and social initiatives in the field. I C. Holmström (Red.), *Young People, Vulnerabilities and Prostitution/Sex for Compensation in the Nordic Countries – A Study of Knowledge, Social Initiatives and Legal Measures* (s. 29-66). Danmark: Nordic Council of Ministers 2019.
- Ejrnæs, M & Guldager, J. (2008). *Helhedssyn og forklaring: i sociologi, socialt, sundhedsfagligt og pædagogisk arbejde*. Akademisk Forlag
- Goffman, E. (2014). *Hverdagslivets rollespil*. Latgales Druka: Samfundslitteratur
- Goffman, E. (2016). *Stigma: Om afvigerens sociale identitet*. (2. udgave). Gylling: Samfundslitteratur
- Hagen, Roar (2003). Rational choice. I H. Andersen & L. B. Kaspersen (Red.), *Klassisk og moderne samfundsteori*. (2. udgave). (s. 219-134). København: Hans Reitzels Forlag.
- Holmström, C. (2019). *Young People, Vulnerabilities and Prostitution/Sex for Compensation in the Nordic Countries – A Study of Knowledge, Social Initiatives and Legal Measures* (s. 7-8). Danmark: Nordic Council of Ministers 2019.
- Honneth, A. (2006). *Kamp om anerkendelse*. København: Hans Reitzels Forlag
- Høilund, P. & Juul, S. (2015). *Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde*. (2. udgave). Latvia: Hans Reitzels Forlag
- Ingemann, J.H., Kjeldsen, L., Nørup, I., & Rasmussen, S. (2018). *Kvalitative undersøgelser i praksis: Viden om mennesker og samfund*. Samfundslitteratur.
- Levin, I. & Trost, J. (2015). Symbolsk interaktionisme – hverdagslivets samhandling. I M. H. Jacobsen & S. Kristiansen (Red.). *Hverdagslivet. Sociologier om det upåagtede*. (s. 106-132). København: Hans Reitzels Forlag
- Staunæs, D. & Søndergaard, D.M. (2005). Interview i en tangotid. I M. Järvinen & N. Mik-Meyer (Red.). *Kvalitative metoder i et interaktionistisk perspektiv: Interview, observationer og dokumenter*. (s. 49-71). Gylling: Hans Reitzels Forlag.
- Schwalbe, C. (2018). *Evaluerings af Tryk Ungdom*. Frederiksberg: LivaRehab
- Socialforvaltningen (2007). *Redegørelse om prostitution i København*. Københavns Kommune

- Svedin, C.G. & Priebe, G. (2007). Selling Sex in a Population-Based Study of High School Seniors in Sweden: Demographic and Psychosocial Correlates. *Arch Sex Behav*, 36, 21–32
- Weiskopf, K. V. (2015). *Unge til salg – et projekt om gråzoneprostitution blandt udsatte børn og unge*. Frederiksberg: LivaRehab
- RUC Kommunikation og Presse (2018). *Hvilke motiver har unge til sugardating?* Hentet fra <https://ruc.dk/nyheder/hvilke-motiver-har-unge-til-sugardating>